Euroopa Parlament
2014-2019

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2015)0408

Maksualased siduvad eelotsused ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmed

Euroopa Parlamendi 25. novembri 2015. aasta resolutsioon maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta (2015/2066(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 4 ja 13,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 107, 108, 113, 115, 116, 175 ja 208;

– võttes arvesse oma 12. veebruari 2015. aasta otsust maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomu või mõjuga meetmete erikomisjoni moodustamise, volituste, liikmete arvu ja ametiaja kohta[1],

– võttes arvesse uurivate ajakirjanike rahvusvahelise konsortsiumi (ICIJ) paljastusi, mis puudutavad maksualaseid eelotsuseid ja muid kahjulikke tavasid Luksemburgis ning mis on saanud tuntuks kui LuxLeaks,

– võttes arvesse G7, G8 ja G20 tippkohtumiste tulemusi rahvusvahelistes maksuküsimustes, pidades eriti silmas Elmau tippkohtumist 7.–8. juunil 2015, Brisbane'i tippkohtumist 15.–16. novembril 2014, Peterburi tippkohtumist 5.–6. septembril 2013, Lough Erne'i tippkohtumist 17.–18. juunil 2013 ja Pittsburghi tippkohtumist 24.–25. septembril 2009,

– võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) 1998. aasta aruannet „Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue” (Kahjulik maksukonkurents: tekkiv globaalne probleem),

– võttes arvesse OECD 2013. aasta aruannet „Addressing Base Erosion and Profit Shifting” (Maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) käsitlemine), OECD tegevuskava seoses BEPSiga ning hilisemaid OECD väljaandeid,

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu hiljutisi järeldusi äriühingute tulumaksu ühtse

[1] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0039.

konsolideeritud maksubaasi kohta (14. märts 2013), maksustamise kohta (22. mai 2013), automaatse teabevahetuse kohta (18. detsember 2014), maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS), ülemaailmsel tasandil toimuva automaatse teabevahetuse ning kahjulike maksumeetmete kohta (18. detsember 2014) ning maksudest kõrvalehoidumise kohta (27. juuni 2014),

– võttes arvesse majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) 22. juuni 2015. aasta järeldusi ja aruannet Euroopa Ülemkogule maksuküsimuste kohta,

– võttes arvesse äriühingute maksustamise käitumisjuhendi töörühma iga kuue kuu järel nõukogule esitatavaid aruandeid käitumisjuhendi kohta,

– võttes arvesse halduskoostöö direktiivi[1], intresside ja litsentsitasude direktiivi[2] ning komisjoni viimaseid seadusandlikke ettepanekuid nende muutmiseks,

– võttes arvesse nõukogu 23. juuli 1990. aasta direktiivi 90/435/EMÜ eri liikmesriikide emaettevõtjate ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta[3] (nn ema- ja tütarettevõtjate direktiiv), mida muudeti viimati 2015. aastal,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiivi 2014/56/EL, millega muudetakse direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikku auditit[4],

– võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 108 kohaldamiseks[5],

– võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiivi 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas[6],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ[7],

– võttes arvesse komisjoni 26. veebruari 2007. aasta teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele Euroopa Liidu ühise

---

1 Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ (liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

2 Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/49/EÜ eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49).

3 EÜT L 225, 20.8.1990, lk 6.

4 ELT L 158, 27.5.2014, lk 196.

5 EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

6 EÜT L 336, 27.12.1977, lk 15.

7 ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.

siirdehindade foorumi töö tulemuste kohta vaidluste vältimise ja lahendamise korra ning ELi siirdehindade eelkokkulepete suuniste küsimuses (COM(2007)0071),

– võttes arvesse komisjoni 10. detsembri 1998. aasta teatist riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta äriühingute otsese maksustamisega seotud meetmete suhtes[1],

– võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2015. aasta teatist „Euroopa Liidu õiglane ja tõhus äriühingute maksustamise süsteem: viis tähtsaimat meetmevaldkonda” (COM(2015)0302),

– võttes arvesse komisjoni 18. märtsi 2015. aasta teatist maksustamise läbipaistvuse kohta, et võidelda maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu (COM(2015)0136),

– võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2012. aasta teatist „Tegevuskava maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamiseks” (COM(2012)0722),

– võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitust agressiivse maksuplaneerimise kohta (C(2012)8806),

– võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitust meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid (C(2012)8805),

– võttes arvesse komisjoni 27. juuni 2012. aasta teatist konkreetsete viiside kohta, kuidas tugevdada võitlust maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, sealhulgas seoses kolmandate riikidega (COM(2012)0351),

– võttes arvesse komisjoni 2011. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv ettevõtte tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi (CCCTB) kohta (COM(2011)0121) ning Euroopa Parlamendi sellekohast 19. aprilli 2012. aasta seisukohta[2],

– võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2011. aasta teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681),

– võttes arvesse nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate 1. detsembri 1997. aasta resolutsiooni äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kohta[3] ja äriühingute maksustamise käitumisjuhendi töörühma korrapäraseid aruandeid nõukogule,

– võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee poolt 30. aprillil 2014 vastu võetud soovitust rikkumisest teatajate kaitse kohta,

– võttes arvesse Simmons & Simmonsi 1999. aasta aruannet käitumisjuhendi töörühma 1999. aasta aruande lõikes 26 nimetatud haldustavade kohta, Primarolo aruannet (SN 4901/99) ning selle aruande 2009. aasta ajakohastust,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 8. juulil 2015. aastal vastu võetud

---

1 EÜT C 384, 10.12.1998, lk 3.
2 ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 134.
3 EÜT C 2, 6.1.1998, lk 2.

muudatusettepanekuid ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2007/36/EÜ seoses aktsionäride pikaajalise kaasamise soodustamisega ja direktiivi 2013/34/EL seoses ühingujuhtimise aruande teatavate elementidega[1],

– võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta[2],

– võttes arvesse oma 25. märtsi 2015. aasta resolutsiooni iga-aastase maksuraporti kohta[3],

– võttes arvesse oma 11. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitleva 2013. aasta aruande kohta[4],

– võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu kohta[5],

– võttes arvesse oma 21. mai 2013. aasta resolutsiooni maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja maksuparadiiside vastase võitluse kohta[6],

– võttes arvesse oma 19. aprilli 2012. aasta resolutsiooni maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemise konkreetsete viiside nõudmise kohta[7],

– võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni maksunduse ja arengu kohta – koostöö arenguriikidega hea valitsemistava edendamiseks maksundusküsimustes[8],

– võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni heade maksuhaldustavade edendamise kohta[9],

– võttes arvesse erinevaid parlamentaarseid arutelusid, mis on toimunud riikide parlamentides ja eriti Ühendkuningriigi Parlamendi Alamkojas, USA Senatis ja Prantsusmaa Rahvusassamblees, ning järjestikuseid aruandeid samal teemal,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

– võttes arvesse maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjoni raportit (A8-0317/2015),

LuxLeaks: faktid ja arvandmed

A. arvestades, et LuxLeaksi skandaal, mis puhkes 5. novembril 2014. aastal tänu uurivate

---

1 Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0257.
2 Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0265.
3 Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0089.
4 Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0062.
5 Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0444.
6 Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0205.
7 ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 53.
8 ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 37.
9 ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 29.

ajakirjanike rahvusvahelisele konsortsiumile, kes tegi avalikuks ligikaudu 28 000 lehekülge konfidentsiaalseid dokumente, mis kajastavad rohkem kui 500 sisemist maksukokkulepet Luksemburgi maksuameti ja rohkem kui 300 hargmaise ettevõtte vahel aastatel 2002–2010, paljastades salajaste tehingute kasutamise ulatuse ja ülisuurte maksuvähenduste saamiseks koostatud keerukad finantsstruktuurid; arvestades, et paljudel juhtudel hoiavad Luksemburgi tütarettevõtted, kelle ärist käib läbi sadu miljoneid eurosid, madalat profiili ja on Luksemburgis oma majandustegevuses väheaktiivsed;

B. arvestades, et maksubaasi kahanemise ja agressiivsete maksuplaneerimistavadega seotud probleemid on olnud teada ja neid on rahvusvahelisel tasandil analüüsitud juba mitukümmend aastat; arvestades, et LuxLeaks juhtis nendele probleemidele avalikkuse ja meedia tähelepanu, paljastades küsitavad maksuhaldustavad, mida edendasid raamatupidamisettevõtted ühes konkreetses liikmesriigis; arvestades, et komisjoni uurimised ja Euroopa Parlamendi töö erikomisjoni kaudu on näidanud, et tegu pole üksikjuhtumiga, vaid et maksumeetmete võtmine selleks, et vähendada mõnede suurettevõtete üldisi maksukohustusi, suurendades kunstlikult ühe riigi maksubaasi teiste riikide arvelt, millest mõne suhtes kohaldatakse kokkuhoiumeetmeid, on Euroopas ja mujal laialt levinud tava;

C. arvestades, et selline käitumine, mille tagajärjel kaob sageli seos väärtuse loomise koha ja kasumi maksustamise koha vahel, ei piirdu eelotsustega, vaid hõlmab paljusid kahjulikke maksustamistavasid, mida rakendavad riikide maksuametid ELis ja väljaspool ELi;

D. arvestades, et avaliku kontrolli rakendamine selliste tavade suhtes on demokraatliku kontrolli osa; arvestades, et pidades silmas nende negatiivset mõju ühiskonnale tervikuna, saavad need püsida ainult seni, kuni need on paljastamata või kuni neid sallitakse; arvestades, et uurivad ajakirjanikud, mittetulundussektor ja teadlased on olnud abiks maksustamise vältimise juhtumite paljastamisel ja nendest avalikkuse teavitamisel; arvestades, et seni, kuni need ei ole välditavad, ei tohiks nende avalikustamine sõltuda üksikute rikkumisest teatajate julgusest ja eetikatundest, vaid peab olema süsteemsemate aruandlus- ja teabevahetusmehhanismide osa;

Liikmesriikide lähenemisviis äriühingute maksustamisele

E. arvestades, et 2012. aastal ulatub liidu 28 liikmesriigi äriühingute tulumaksuna saadud tulu keskmiselt 2,6%ni SKPst[1];

F. arvestades, et aluslepingu kohaselt kuulub otsene maksustamine peamiselt liikmesriikide pädevusse; arvestades, et niivõrd kui maksustamine kuulub ELi pädevusse, kohaldatakse selle pädevuse kasutamise suhtes nõukogus enamasti ühehäälsuse nõuet; arvestades, et selle tagajärjel ei ole siiani tehtud äriühingute maksustamise valdkonnas ELi tasandil märkimisväärseid otsuseid, hoolimata viimastest ELi integratsiooniga seotud arengutest seoses siseturu ja muude ELi aluslepingutega reguleeritud valdkondadega, nagu rahvusvahelised kaubanduslepingud, ühisraha, majandus- ja fiskaaljuhtimine ning rahapesuvastased põhimõtted ja õigusaktid; arvestades, et liikmesriigid peavad järgima Euroopa

[1] Taxation trends in the European Union (Maksustamissuundumused Euroopa Liidus), 2014. aasta väljaanne, Eurostat.

konkurentsiõigust ning tagama, et nende maksustamist käsitlevad õigusaktid on kooskõlas siseturu põhimõtetega ega tekita konkurentsimoonutusi; arvestades, et andes igale liikmesriigile vetoõiguse, vähendab ühehäälsuse nõue nõukogus indu liikuda *status quo*'st tihedamal koostööl põhineva lahenduse poole; arvestades, et kui ei kasutata ELi toimimise lepingu artiklis 116 sätestatud menetlust, on otsese maksustamise küsimustes ühehäälsuse nõude muutmiseks vaja muuta aluslepingut;

G. arvestades, et praegune olukord, kus igal liikmesriigil on vetoõigus, eeldab, et kõik liikmesriigid peavad toimima otsustavalt ning tegema koostööd, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise üleeuroopalise probleemiga;

H. arvestades, et mõne kiiduväärse erandiga ei ole riikide poliitilised esindajad seni näidanud üles piisavat valmisolekut tegeleda maksustamise vältimise, sh eelotsuste probleemiga;

I. arvestades, et Euroopa siseturul liigub kapital vabalt ning suurettevõtted annavad oma tegevusest konsolideeritud viisil aru, kuid makse koguvad riikide maksuametid, kes vahetavad omavahel väga vähe teavet;

J. arvestades, et väljakujunenud siseturul ei tohiks kunstlikud moonutused mõjutada investeerimisotsuseid ja ettevõtete paiknemist; arvestades siiski, et üleilmastumine, digiteerimine ja kapitali vaba liikumine loovad tingimused tihedamaks maksukonkurentsiks liikmesriikide vahel ja kolmandate riikidega, et investeeringuid ja ettevõtteid ligi meelitada; arvestades, et on tähtis hoida ettevõtteid Euroopas ja meelitada neid Euroopasse, kuid see ei tohiks toimuda potentsiaalselt kahjulike maksuskeemide abil, mille eesmärk on ennekõike soodustada investeeringuid ja tõmmata ligi täiendavat majandustegevust, reageerides sarnastele naaberriikides võetud meetmetele, või on mõeldud selleks, et korrigeerida seda, mida peetakse olemasolevaks tasakaalustamatuseks liikmesriikide suhtelise jõukuse, suuruse või ääremaise asukoha suhtes; arvestades, et mõnedes jurisdiktsioonides näib esinevat seos ahvatlevate äriühingu maksusüsteemide ja suure rahvusliku rikkuse vahel; arvestades, et maksusüsteemide optimaalne vorm sõltub mitmetest teguritest ja erineb seetõttu riigiti; arvestades, et liikmesriikide vaheline kahjulik maksukonkurents vähendab ühtse turu potentsiaali;

K. arvestades, et selle asemel, et keskenduda atraktiivse ettevõtluskeskkonna edendamisele näiteks hea infrastruktuuri ja kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu abil, sh tootlikkust suurendavate kulutuste kaudu, ning tagada maksusüsteemi stabiilsus ja prognoositavus, kasutavad riigid maksukonkurentsis oma rolli täites riiklikke õigusakte koos maksulepingute võrgustikuga selleks, et reklaamida ennast riigina, kuhu investeerida, ja keskusena, mille kaudu juhtida rahavooge või kuhu suunata kasum, ahvatledes seega ettevõtteid või fiktiivseid äriühinguid partnerriikide arvelt ning tekitades ebaõiglaseid tavasid; arvestades, et eraldi võttes on igal riigil selge huvi teiste seljas liugu lasta, st olla esimene, kes kavandab ja juurutab konkreetsed maksuskeemid ja sätted, mis mõjuvad maksubaasile soodsalt, ning viimane, kes teeb koostööd ja osaleb koordineeritud võitluses maksustamise vältimise vastu;

L. arvestades, et liikmesriikide vahel valitseb maksukonkurents; arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 4 on sätestatud liikmesriikidevahelise lojaalse koostöö põhimõte; arvestades, liikmesriigid peaksid täielikult rakendama lojaalse koostöö põhimõtet maksukonkurentsi küsimustes;

M. arvestades, et mõned liikmesriigid jäävad maksustamise vältimise suhtes kahetisele seisukohale, kurtes ühelt poolt riigi maksubaasi kahanemise üle ning olles samal ajal vastutav selliste kehtivate riiklike ja rahvusvaheliste maksusüsteemide kavandamise eest, mis on teinud selle võimalikuks, ning endiselt takistades oma maksusüsteemide arenemist koordineeritumate lahenduste suunas; arvestades, et ELi piires kehtiva kapitali täieliku liikuvuse raames ning pidades silmas komisjoni seatud eesmärki luua kapitaliturgude liit, tuleks täiel määral arvestada riikide maksusüsteemide ja -tulude vastastikust sõltuvust ja mõju, pidades silmas üksikute liikmesriikide maksualaste otsuste ulatuslikku positiivset ja negatiivset piiriülest mõju, sest ühe riigi maksusoodustus tähendab teise riigi maksubaasi kahanemist;

N. arvestades, et võib märgata paradoksi, kus liikmesriikidevaheline vaba maksukonkurents on põhjustanud konkurentsi kahjustavat käitumist ja konkurentsimoonutusi;

O. arvestades, et Euroopa ühtse turu loomine on osutunud väga kasulikuks riikide majandusele, võimaldades neil olla konkurentsivõimelised ja atraktiivsed maailmamajanduses, ning arvestades, et maksustamise ühtlustamine liikmesriikides avaldab lõpuks samasugust mõju;

P. arvestades, et mõnede maksunõustajate, eelkõige väga suurte raamatupidamisettevõtete maksunõustajate, ning juristide ja vahendusettevõtete kavandatavaid ja edendatavaid uuenduslikke maksustamise vältimise skeeme ei saa seadusandja ja sageli ebapiisavate vahenditega maksuamet prognoosida, vaid nendele ainult reageerida – mõnikord suure hilinemisega; arvestades, et kogemus näitab eelkõige seda, et ELi asutused, kes peaksid uute kahjulike maksumeetmete kehtestamist ära hoidma (nt käitumisjuhendi töörühm, mille liikmesriigid lõid 1998. aastal, või komisjon aluslepingute kaitsjana), ei ole suutnud nende soovimatute arengute vastu võidelda, reageerides mõnikord ebatõhusalt või liiga piiratud volituste alusel, ning et ELis on kehtestatud palju uusi ja sageli agressiivseid maksustamise vältimise meetmeid või kokkuleppeid, nagu patenditulu maksustamise erikord; arvestades, et nii ELis kui ka kogu maailmas tuginevad hargmaised ettevõtted oma maksustamise vältimise skeemide väljatöötamisel maksunõustajate ning pankade ja teiste finantsteenuste pakkujate hästi korraldatud ja kvalifitseeritud sektori asjatundlikkusele; arvestades, et see sektor on samal ajal esindatud sellistes valitsusi ja avalikke institutsioone maksuküsimustes nõustavates organites nagu hea maksuhaldustava ELi platvorm; arvestades, et muret tekitavad huvide konfliktid, mis võivad tekkida, kui ühed ja needsamad ettevõtted annavad nõu nii avaliku sektori asutustele kui ka erasektorisse kuuluvatele hargmaistele ettevõtetele;

Q. arvestades, et kogu maksuplaneerimine peaks toimuma seaduste ja kohaldatavate lepingute piires; arvestades, et sellest tulenevalt on kõige asjakohasem vastus agressiivsele maksuplaneerimisele head õigusaktid ning rahvusvaheline koordineerimine soovitud tulemuste saavutamiseks;

R. arvestades, et õigusaktide rakendamine on kavandatud eesmärkide saavutamise seisukohast otsustava tähtsusega; arvestades, et õigusaktide rakendamine on riikide haldusasutuste ülesanne ning neil on sageli vähe motivatsiooni teha üksteisega Euroopa tasandil koostööd; arvestades, et see olukord suurendab ja süvendab veelgi õigusaktide erinevusest tulenevaid lahknevusi liidus;

S. arvestades, et sellistes liikmesriikides nagu Portugal ja Kreeka rahandusliku kohandamise ja eelarve kohandamise programmide üle järelevalvet teostavad troikasse kuuluvad institutsioonid (Euroopa Komisjon, Euroopa Keskpank ja Rahvusvaheline Valuutafond) ei püüdnud ennetada maksuamnestiaid, eelotsuseid, maksusoodustusi ja maksuvabastuse kavasid, mis olid ja on ebaausalt diskrimineerivad, toetades maksudest kõrvale hoiduvaid ettevõtteid ja isikuid, mis toob kaasa riikide sissetulekute märkimisväärse vähenemise ning suurendab juba niigi ülemaksustatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) ja kodanike koormust;

T. arvestades, et maksukuritegude ja rahapesu (mis sageli hõlmavad finantstehinguid ja juriidilisi isikuid mitmes riigis) uurimine ja kohtusse andmine on väga keeruline; arvestades, et inimesed, kes vastutavad liikmesriikides maksukuritegude ja muude finantskuritegude uurimise eest ja viivad läbi süüdistuse esitamise protsessi, on sageli ebapiisava väljaõppega ning alavarustatud;

U. arvestades, et viimaste aastate kokkuhoiumeetmed ja eelarvepiirangud on märkimisväärselt vähendanud maksuametite suutlikkust maksukuritegusid ja kahjulikke maksutavasid uurida; arvestades, et need kärped olid eriti kahjulikud riikides, kus rakendati troika juhitud finantsabiprogramme ning kus riigi sissetulekute kasv saavutati ülemaksustatud VKEde ja kodanike kulul, samal ajal kui suurettevõtted ja jõukad maksudest kõrvale hoidujad said sageli kasu maksuamnestiatest, eelotsustest ning muudest maksueranditest ja -kavadest, nagu see oli Portugali ja Kreeka puhul;

Maksualased siduvad eelotsused ja kahjulikud maksutavad

V. arvestades, et eelotsused reguleerivad liikmesriikides paljusid tavasid ajutistest poliitikameetmetest seaduse selgelt raamistatud kohaldamiseni, hõlmates võimalikku kohaldamisala ja teemaderingi, siduvust, kasutamise sagedust, avalikkust, kestust ja tasude maksmist; arvestades, et puudub rahvusvahelisel tasandil ühiselt kokku lepitud eelotsuse määratlus, välja arvatud komisjoni viide, et see on „igasugune liikmesriigi poolt või tema nimel esitatud teatis või mis tahes muu samasuguse mõjuga vahend või meede, mis käsitleb maksualaste õigusaktide tõlgendamist või kohaldamist”;

W. arvestades, et eelotsused ei ole oma olemuselt problemaatilised, sest need võivad – mis on ka nende esialgne eesmärk – anda maksumaksjale õiguskindlust ja vähendada ausalt tegutsevate ettevõtete finantsriski ning hoida seeläbi ära hilisemaid vaidlusi maksumaksja ja maksuameti vahel juhtudel, kus maksualased õigusaktid või nende konkreetne kohaldamine on (eriti keerukate tehingute puhul) teatavas olukorras ebaselge või erinevalt tõlgendatav;

X. arvestades, et eelotsuste tava on välja töötatud maksuametite ja maksumaksjate tihedama ja koostööaltima suhte raames vahendina, mille abil võidelda teatavate tehingute maksustamislahenduste kasvava keerukusega üha mitmetahulisemas, globaalsemas ja digitaalsemas majanduses; arvestades, et hoolimata liikmesriikide kinnitusest, et eelotsused ei ole meelevaldsed, vaid üksnes vahend kehtivate maksualaste õigusaktide selgitamiseks, on erikomisjoni töö näidanud, et eelotsuseid võib teha ilma igasuguse õigusraamistikuta mitteformaalsete või valikut võimaldavate kokkulepetena, mis toetavad maksudel põhinevaid struktuure, mis tuginevad sellistele maksuplaneerimise vahenditele, mida enamasti kasutavad hargmaised ettevõtted oma maksusumma vähendamiseks; arvestades, et see tundub olevat probleem eelkõige – ehkki mitte ainult – eelotsuste puhul, mis käsitlevad ettevõttesiseste tehingute hindu

(nn siirdehindade eelkokkulepped); arvestades, et pakkudes õiguskindlust ainult valitud osalejatele, võivad need luua ebavõrdsust nende ettevõtete, kellele eelotsuseid võimaldatakse, ning sama sektori ettevõtete vahel, kellel puudub neile juurdepääs;

Y. arvestades, et ei OECD ega Euroopa Komisjon ole nõudnud eelotsuste tava kui niisuguse kaotamist;

Z. arvestades, et eelotsused ei peaks kuidagi mõjutama ühegi tehingu maksustamislahendusi ega eelistama ühte maksumaksjat teisele, vaid peaksid kõikide tegurite samaks jäädes omama sama mõju, mis on aluseks olevate maksusätete tagantjärele rakendamisel; arvestades, et seetõttu ei keskendu käeolev raport rangelt vaid eelotsustele, vaid hõlmab kooskõlas selle valdkonna erikomisjonile (TAXE) antud volitustega kõiki maksumeetmeid, mis on samasuguse iseloomuga või mõjuga, üldnimetusega „kahjulikud maksutavad”, st meetmeid, mille eesmärk on ligi meelitada mitteresidentidest ettevõtteid või nende tehinguid teiste maksujurisdiktsioonide arvel, kus tavapäraselt tuleks neid tehinguid maksustada, või meetmeid, mille eesmärk on soosida ainult teatavaid ettevõtteid, tekitades nii konkurentsimoonutusi;

AA. arvestades, et kahjulikud maksutavad võivad olla mingil määral seotud ühe või mitme järgmise ebasoovitava mõjuga: vähene läbipaistvus, meelevaldne diskrimineerimine, konkurentsimoonutused ja ebavõrdsed tingimused siseturul ja väljaspool seda, ühtse turu usaldusväärsuse ning maksusüsteemi õigluse, stabiilsuse ja õiguspärasuse kahjustamine, vähem liikuvate majandustegurite kõrgem maksustamine, suurem majanduslik ebavõrdsus, ebaaus konkurents riikide vahel, maksubaasi kahanemine, sotsiaalne rahulolematus, usaldamatus ning demokraatia defitsiit;

AB. arvestades vajadust tunnistada, et ehkki VKEd on jätkuvalt Euroopa majanduse ja tööhõive mootor, mängivad ka hargmaised ettevõtted olulist rolli investeeringute, majanduskasvu ja töökohtade loomisel; arvestades, et makstes õiglasi makse riikides, kus toimub tegelik majandustegevus ja väärtuse loomine, annavad need ettevõtted jätkuvalt olulise panuse Euroopa riikide heaolusse ja jätkusuutlikkusse;

Erikomisjoni töö

AC. arvestades, et 26. veebruaril 2015. aastal moodustatud pädev erikomisjon pidas 14 koosolekut, mille jooksul kuulati komisjoni presidenti Jean-Claude Junckerit, konkurentsivolinik Margrethe Vestagerit, majandus- ja rahandusküsimuste ning maksunduse ja tolli volinikku Pierre Moscovicit, nõukogu ametis olevat eesistujat Pierre Gramegnad, Prantsusmaa rahandusministrit Michel Sapini, Saksamaa rahandusministrit Wolfgang Schäublet, Itaalia rahandusministrit Pier Carlo Padoani ja Hispaania rahandusministrit Luis de Guindost, OECD esindajaid, samuti rikkumisest teatajaid, uurivaid ajakirjanikke, eksperte, teadlasi, hargmaiste ettevõtete, kutseliitude, ametiühingute ja valitsusväliste organisatsioonide esindajaid ning ELi riikide parlamentide liikmeid (vt 1. lisa); arvestades, et TAXE-komisjoni delegatsioonid külastasid Šveitsi, et lähemalt uurida oma volituste kolmandate riikidega seotud mõõtme eriaspekte, ning teabekogumismissioonide käigus järgmisi liikmesriike: Belgia, Luksemburg, Iirimaa, Madalmaad ja Ühendkuningriik; arvestades, et samuti korraldati kohtumised Gibraltari ja Bermuda valitsuse esindajatega; arvestades, et kõik need tegevused, olgugi et nende kaudu saadi mitmesugust ja hindamatut teavet maksustamissüsteemide ja -tavade kohta ELis, ei andnud vastust kõigile asjakohastele küsimustele, sh komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri avaldustes siiani

püsivatele vastuoludele seoses Krecké aruande kaua saladuses hoitud leheküljega;

AD. arvestades, et osalt takistas erikomisjoni tööd asjaolu, et mõned liikmesriigid ja nõukogu ei vastanud õigeaegselt (vt 2. lisa) ja ei esitanud lõpuks kõiki palutud dokumente või vastasid üksnes viisakusest ja peaaegu ei käsitlenud esitatud nõudmiste sisu; arvestades, et 17st kutsutud hargmaisest ettevõttest nõustus 2015. aasta juunis ja juulis erikomisjoni ette ilmuma esimesel kutsel ainult neli; arvestades, et veel 11 hargmaist ettevõtet nõustus erikomisjoni ette tulema alles pärast seda, kui raporti üle oli TAXE-komisjonis juba hääletatud, ning pärast korduvat kutsumist, mistõttu oli vaja kokku kutsuda erakorraline koosolek veidi enne hääletust täiskogus (vt 3. lisa); arvestades, et ka komisjon ei teinud täielikku koostööd ega saatnud käitumisjuhendi teemalistest kohtumistest kõiki koosolekudokumente ja mitteametlikke märkmeid, pakkudes mõnede liikmesriikide leppimatuse tõttu üksnes piiratud nõuandemenetlust; arvestades, et seetõttu tuli pikendada erikomisjoni ametiaega;

AE. arvestades, et mitmed komisjoni riigiabialased uurimised seoses siirdehindade arvutlusega, milleks annavad õigustuse eelotsused ning muud samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmed, mis mõjutavad hargmaiste ettevõtete teatavatele tütarettevõtetele eraldatavat maksustatavat kasumit, olid käesoleva raporti vastuvõtmise ajal veel lõpetamata;

Ülevaade äriühingute maksustamisega seotud tavadest liikmesriikides

1. tuletab meelde, et tööstusriikides kehtivad äriühingute maksustamise mudelid töötati välja 20. sajandi esimesel poolel – ajal, mil piiriülene tegevus oli piiratud; märgib, et majanduse üleilmastumine ja digiteerimine on põhjalikult muutnud globaalset väärtusahelat ja turgude toimimist ning enamik suurettevõtteid on praegu rahvusvahelise struktuuriga, mis tingib vajaduse minna riiklikest maksueeskirjadest kaugemale; rõhutab, et riiklikud ja rahvusvahelised maksueeskirjad ei ole majanduskeskkonna arenguga sammu pidanud;

2. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide struktuurireformide lahutamatu osana on vaja luua tasakaalustatud ja õiglane maksupoliitika;

3. märgib, et eri maksusüsteemide järgimine on muutunud piiriüleselt tegutsevate ettevõtete jaoks järjest keerukamaks, üleilmastumine ja digiteerimine on teinud neile lihtsamaks korraldada oma tegevust *offshore*-finantskeskuste kaudu ning luua keerukaid struktuure enda üldise maksusumma vähendamiseks; tunneb muret, et majandus- ja võlakriisi ning eelarve konsolideerimise tõttu on enamik liikmesriike oma maksuametite töötajate arvu märkimisväärselt vähendanud; toonitab, et riikide maksuametitel peaks olema piisavalt ressursse, muu hulgas inimressursse, et teha tõhusat tööd agressiivse maksuplaneerimise, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ärahoidmise, avastamise ja nende nähtuste vastu võitlemise valdkonnas, sest need vähendavad märkimisväärselt riikide maksubaasi, ning nad peaksid tagama parema ja õiglasema maksude kogumise ja maksusüsteemi usaldusväärsuse; märgib, et uuringud on näidanud, et maksuametite kogenud töötajad toovad riigile märkimisväärselt suuremat tulu, kui on nendega seotud kulud, sest maksuasutuste tõhususel on otsene positiivne mõju maksutulule;

4. rõhutab erinevust ühelt poolt teatavate maksuametite ja riigiasutuste kahjulike tavade vahel, mis võimaldavad hargmaistel ettevõtetel kasumit ümber paigutada, et vältida

maksustamist territooriumil, kus kasum teeniti, ja teiselt poolt valitsuste konkureerimise vahel välismaiste otseinvesteeringute ligimeelitamiseks või majandustegevuse hoidmiseks oma riigis, tehes seda täielikus kooskõlas ELi õigusaktidega;

5. rõhutab, et alusleping võimaldab kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega kehtestada igal liikmesriigil oma äriühingute tulumaksumäärad ja maksubaas, kuni lepitakse kokku maksude ühtlustamise tugevamate meetmete osas vastavalt aluslepingus sätestatule; rõhutab siiski ka, et riikide maksusüsteemide liiga keerukad eeskirjad ja nende süsteemide erinevused tekitavad lünki, mida kasutavad ära hargmaised ettevõtted agressiivseks maksuplaneerimiseks, põhjustades maksubaasi kahanemist, kasumi ümberpaigutamist, võidujooksu järeleandmistes ja lõppkokkuvõttes mitteoptimaalseid majandustulemusi; toonitab asjaolu, et sedalaadi maksustamise vältimine on kõiki riigieelarveid kokku võttes negatiivse summaga mäng, sest maksutulude võimalik suurenemine, mis saadakse kahjulike tavade abil ühes liikmesriigis (tänu mööndustele, erimahaarvamistele või lünkadele), ei kompenseeri maksutulude kahanemist teistes riikides; juhib tähelepanu sellele, et maksubaasi jätkuvat kahanemist, kahjulikku maksukonkurentsi ja võidujooksu maksumäära järeleandmistes saab vältida ainult liikmesriikide paremini koordineeritud ühise lähenemisviisi abil, mille tulemuseks peaks olema ühine raamistik, milles liikmesriigid kehtestavad oma maksumäärad;

6. tuletab meelde, et mõnedes liikmesriikides on ametlikult kõrgem äriühingu tulumaks kui teistes liikmesriikides, kuid tegelikkuses on neil tänu kodumaise ettevõtluse edendamiseks tehtud mahaarvamistele ja lünkadele oluliselt madalamad määrad, mistõttu on nende tegelik maksumäär madalam kui ametlikult madalama maksumääraga liikmesriikides;

7. toonitab asjaolu, et madalam äriühingu tulumaksu määr võib mõnes liikmesriigis anda suhteliselt suuremat maksutulu kui kõrgem maksumäär;

8. märgib, et komisjoni andmetel[1] langes seadusega ettenähtud äriühingu tulumaksu määr ELis aastatel 1995–2014 12 protsendipunkti ehk 35 %-lt 23 %-le; rõhutab, et selle maksumäärade langusega on kaasnenud maksubaasi laiendamine, et leevendada tulude vähenemist, ning et äriühingute maksustamisest saadud suhteliselt stabiilset tulu samal ajavahemikul võib seletada märkimisväärse äriühinguteks muutmise suundumusega, st ettevõtluse teatud õiguslike vormide, näiteks füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise viimisega äriühingu staatusesse, mis põhjustab samasugust nihet üksikisiku tulumaksu baasilt äriühingu omale;

9. märgib, et enamik liikmesriike kulutab suuri summasid maksusoodustuste peale, mis on mõeldud VKEdele konkurentsieelise andmiseks, kuid et komisjoni andmetel[2] õõnestab rahvusvahelise maksuplaneerimise mõju neid püüdlusi viimases uuringus uuritud neljast liikmesriigist kolmes; märgib, et selliste mõjude tagajärjel satuvad

---

1 Taxation trends in the European Union (Maksustamissuundumused Euroopa Liidus), Eurostati statistikaraamatud, 2014. aasta väljaanne.

2 Euroopa Komisjon (2015), „SME taxation in Europe – an empirical study of applied corporate income taxation for SMEs compared to large enterprises” (VKEde maksustamine Euroopas – empiiriline uuring VKEde suhtes kohaldatava äriühingute tulumaksustamise kohta võrreldes suurettevõtetega).

VKEd ebasoodsasse konkurentsiolukorda, hoolimata nende toetamiseks tehtud maksukulutustega seotud suurtest kuludest, ning et sellised tulemused õõnestavad riikide poliitikakujundajate kavatsusi;

10. juhib tähelepanu eriti ülemaailmsel tasandil tegutsevate ettevõtete puhul suurenevale lõhele seadusega ette nähtud ja tegelike maksumäärade vahel, mis väljendub vähemalt osaliselt erinevates üldisest maksustamiskorrast tehtavates erandites ja maksuvabastustes, mille on kavandanud seadusandja mingite konkreetsete eesmärkide saavutamiseks või mis tulenevad agressiivsest maksuplaneerimisest, st üksnes maksustamise eesmärgil kasutatud puhtalt kunstlikest skeemidest;

11. rõhutab, et maksusüsteemide vahelised ebakõlad ülemaailmsel tasandil aitavad kaasa maksubaasi märkimisväärsele kahanemisele ja maksudest kõrvalehoidumisele, kuid üksnes ELi tasandil võetavad meetmed ei suuda neid probleeme lahendada;

12. märgib ELi 28 maksusüsteemi suuri erinevusi nii maksubaasi määratluse kui ka maksumäära osas, mis on veelgi suuremad, kui võtta arvesse neid autonoomsete maksusüsteemidega erijurisdiktsioone, mis on seotud ELi liikmesriikidega (ülemereterritooriumid ja Briti kroonile alluvad alad); taunib asjaolu, et üheski ELi ühises määratluses või suunises ei käsitleta praegu selliseid põhimõisteid ega - elemente nagu päritolu- ja asukohapõhise maksustamise tasakaal, püsiv tegevuskoht ja maksustatavad üksused, majanduslik sisu ja kuritarvituse vastased eeskirjad, intresside ja litsentsitasude määratlus, immateriaalse vara käsitlemine ning võlakohustuste ja omakapitali käsitlemine, rääkimata sellest, mida võib või ei või maksubaasist maha arvata, ja seega jäetakse liikmesriikide maksusüsteemid kooskõlastamata; rõhutab, et need määratlused on vaja ühtlustada;

13. rõhutab, et riikide sooduskorrad ja eri maksusüsteemide vahelised ebakõlad ühtsel turul loovad võimalusi maksustamise vältimiseks; märgib, et neid soovimatuid mõjusid süvendab veelgi suur hulk kahepoolseid maksulepinguid liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ning nendes sisalduvate kuritarvituse vastaste sätete ebapiisavus;

14. märgib, et ELi koordineerimata maksuraamistiku puuduseks on ka silmnähtav koostöö puudumine liikmesriikide vahel; rõhutab sellega seoses, et nii oma maksumeetmete kujundamisel kui ka nende meetmete rakendamise kohta teabe jagamisel ei võta liikmesriigid tingimata arvesse oma maksumeetmete mõju teistele liikmesriikidele, mille tagajärjeks on maksuasjus tegelikult naabri vaesestamise poliitika, mis on vastuolus Euroopa projekti põhialustega; juhib tähelepanu sellele, et automaatne, süsteemne ja tõhus teabevahetus liikmesriikide vahel võimaldaks arvesse võtta teiste liikmesriikide lahendusi teatavate tuluvoogude või tehingute maksustamisel; rõhutab, et see aitab ka tekitada lubamatu olukorra, kus hargmaiste ettevõtete mõnes liikmesriigis teenitud kasum maksustatakse ELis sageli väga madalate määradega või seda ei maksustata üldse;

15. on seisukohal, et maksupoliitikat ja konkurentsipoliitikat tuleb siseturul käsitleda ühe mündi kahe küljena, ning kutsub komisjoni üles uuesti hindama ja tugevdama konkurentsipoliitika ning riigiabi mehhanisme ja vahendeid;

16. rõhutab, et riikide maksusüsteemide lähenemine ELis on olnud väga piiratud, vaatamata ELi integratsiooniprotsessi enneolematule süvendamisele viimasel 30

aastal, eriti seoses ühtse turu ning majandus- ja rahaliiduga; taunib asjaolu, et riiklike maksusüsteemide koordineerimine jääb kaugele maha võrreldes ELi tasandil eriti Euroopa poolaasta raames toimuva kooskõlastamistegevusega muudes valdkondades, kuigi suur osa poliitikameetmetest, mis peab tagama eelarvete konsolideerimise, puudutab tulude osa – hoolimata kulude poole meetmete tähtsusest; on seisukohal, et seda aspekti oleks pidanud mainima viie ELi institutsiooni juhtide 2015. aasta juuni aruandes „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine";

17. rõhutab, et kui poliitiline tahe riikide maksupoliitika ühtlustamiseks puudub, otsustavad liikmesriigid kahepoolse lähenemisviisi kasuks, kuigi tõhusam oleks ühine lähenemisviis; tuletab meelde võimalust aidata kaasa maksustamise ühtlustamisele tõhustatud koostöö kaudu; tunneb sellega seoses heameelt teatavate liikmesriikide soovi üle kehtestada finantstehingute maks;

Agressiivse maksuplaneerimise vahendid ja nende mõju

18. rõhutab, et maksustamise vältimine mõnede hargmaiste ettevõtete poolt võib Euroopa jurisdiktsioonides teenitud kasumi puhul kaasa tuua nullilähedased tegelikud maksumäärad, mis juhib tähelepanu asjaolule, et sellised hargmaised ettevõtted saavad oma tegutsemiskohas küll osa mitmesugustest avalikest hüvedest ja teenustest, kuid ei tasu oma õiglast osa ning aitavad sellega kaasa riigi maksubaasi kahanemisele ja suurema ebavõrdsuse tekkimisele; rõhutab ka, et kasumi ümberpaigutamise võimalus on kättesaadav üksnes piiriüleses tegevuses osalevatele ettevõtetele, mis karistab ainult ühes riigis tegutsevaid konkurente;

19. märgib suure murega, et äriühingute maksustamise vältimisel on otsene mõju riikide eelarvele ja maksualaste jõupingutuste jaotumisele maksumaksjate eri kategooriate vahel ja ka eri majandustegurite vahel (kõige liikuvamate tegurite kasuks, nagu kapital välismaiste otseinvesteeringute vormis); taunib asjaolu, et lisaks konkurentsimoonutustele ja ebavõrdsetele tingimustele põhjustab see väga murettekitava olukorra, kus suurte eelarve konsolideerimise ja struktuurireformidega seotud jõupingutuste kontekstis panustavad mõned kõige suurema maksevõimega maksumaksjad oluliselt vähem kui need, keda majandus-, finants- ja võlakriis kõige enam kahjustas, nagu tavakodanikud ning ettevõtted, kes ei kasuta agressiivset maksuplaneerimist ja kuuluvad sageli VKEde hulka ega suuda selle suhtelise maksuhalvemuse tõttu hargmaiste ettevõtetega konkureerida; rõhutab, et see olukord toidab demokraatlikku usaldamatust ja mõjutab üldist maksukuulekust, eriti nendes riikides, mis osalevad kohandamisprogrammides; taunib asjaolu, et rikkumisest teatajad, kes annavad riikide ametiasutustele avalikkuse huvides olulist teavet rikkumiste, väärtegude, pettuste või ebaseadusliku tegevuse või tavade kohta, võidakse kohtusse anda, samuti võivad nende tegevusel olla nende jaoks isiklikud ja majanduslikud tagajärjed; märgib suure murega, et isegi ebaseaduslikke tavasid paljastavad ajakirjanikud on mõnikord sarnaseid tagajärgi kannatanud;

20. märgib, et IMFi 51 riiki hõlmanud uuringus[1] järeldatakse, et maksujurisdiktsioonide vahel kasumi ümberpaigutamise tõttu jääb saamata keskmiselt u 5 % (OECDsse mitte

[1] IMFi 9. mai 2014. aasta poliitikadokument „Spillovers in international corporate taxation" (Rahvusvahelise äriühingute maksustamise ülekanduv mõju) ja 29. mai 2015. aasta poliitikadokument „Base Erosion, Profit Shifting ja Developing Countries" (Maksubaasi kahanemine, kasumi ümberpaigutamine ja arenguriigid).

kuuluvates riikides aga peaaegu 13 %) tasumisele kuuluvast äriühingute tulumaksust; märgib ka seda, et komisjoni andmetel näitavad ökonomeetrilised tõendid, et välismaiste otseinvesteeringute tundlikkus äriühingute maksustamise suhtes on aja jooksul suurenenud; toonitab asjaolu, et ühe uuringu kohaselt jääb ELis igal aastal maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise (sh varimajanduse) ja maksustamise vältimise mõju tõttu saamata hinnanguliselt 1 triljon eurot võimalikku maksutulu[1] ning et hinnanguliselt jääb maksustamise vältimise tõttu riikide eelarvesse igal aastal laekumata ligikaudu 50–70 miljardit eurot, aga kui võtta arvesse erimaksukokkuleppeid, ebatõhusat maksukogumist jmt, võib saamata jäänud tulu ELis ulatuda tegelikult 160–190 miljardi euroni[2]; arvestades, et ÜRO kaubandus- ja arengukomitee arvutuste kohaselt kaotavad arenguriigid hargmaiste ettevõtete maksustamise vältimise tõttu aastas ligikaudu 100 miljardit USA dollarit tulu; rõhutab, et nendesse arvudesse tuleks suhtuda ettevaatusega ja need võivad olla väiksemad kui riikide eelarvesse tegelikult laekumata jäänud summad, arvestades vähest läbipaistvust ning seda, et üle maailma on raamatupidamisarvestuse ja kontseptuaalsed raamistikud erinevad, mis mõjutab võrreldavate ja sisukate andmete kättesaadavust ja igasuguse hindamise usaldusväärsust;

21. märgib, et maksuplaneerimise strateegiate aluseks võivad olla suurettevõtete struktuur, nende filiaalide rahastamiskorraldus või siirdehinnad, mis ei ole seotud tegeliku majandustegevusega ja mis võimaldavad kasumi kunstlikku ümberpaigutamist teise jurisdiktsiooni eesmärgiga vähendada ettevõtte üldist maksukoormust; märgib suure murega, et ELis kasutatakse üha enam fiktiivseid äriühinguid, mis on äriühingud üksnes nime poolest ja mida kasutatakse ainult maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil; toob esile McDonald'si konkreetse näite, kelle maksutavad tähendavad ametiühingute koalitsiooni aruande kohaselt Euroopa riikidele rohkem kui 1 miljardi euro ulatuses saamata jäänud makse aastatel 2009–2013[3];

22. on seisukohal, et riikide sooduskorrad ning liikmesriikide maksusüsteemide kooskõlastamise ja lähenemise nõrk tase, vaatamata tegelikule majanduslikule seotusele ja koosmõjule siseturul, põhjustavad palju ebakõlasid, mis võimaldavad agressiivset maksuplaneerimist, topeltmahaarvamisi ja topeltmittemaksustamist, kasutades selleks näiteks üht või mitut järgmistest meetoditest: siirdehindade kuritarvitamine, mahaarvamiste paigutamine kõrgete maksudega jurisdiktsioonidesse, laenudega saadud rahaliste vahendite edasiandmine vaheettevõtete kaudu, riskide ülekandmine, hübriidsete finantstoodete kasutamine, ebakõlade ärakasutamine, maksuarbitraaž, litsentsitasude kokkulepped, lepinguks kõige soodsama riigi otsimine ning varade müügi üleviimine madalate maksudega jurisdiktsioonidesse;

23. rõhutab, et oma teabekogumismissioonil viide liikmesriiki ja Šveitsi täheldas parlamendi erikomisjon, et paljud riikide maksumeetmed, mida hargmaised ettevõtted

---

1 Richard Murphy (FCA) 10. veebruari 2012. aasta aruanne „Closing the European Tax Gap" (Euroopa maksude alalaekumise vähendamine).

2 „European added value of legislative report on bringing Transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union" (Euroopa Liidu äriühingute maksustamise poliitika ühtlustamist ning läbipaistvamaks ja kooskõlastatumaks muutmist käsitleva seadusandliku raporti Euroopa lisaväärtus), dr Benjamin Ferrett, Daniel Gravino ja Silvia Merler, Euroopa Parlament.

3 „Unhappy meal – €1 Billion in Tax Avoidance on the Menu at McDonald's", EPSU jt, veebruar 2015.

kasutavad sageli kombineeritult, võivad kujuneda kahjulikeks maksutavadeks, eriti seoses järgmise mitteammendava loeteluga:

– maksualaste eelotsuste või kokkulepete kuritarvituslik kasutamine olemasolevate õigusaktide lihtsast selgitamisest kaugemale minemiseks ja maksualase eeliskohtlemise saamiseks,

– püsiva tegevuskoha ja maksuresidentsuse erinevad määratlused,

– majandusliku sisu vähene arvesse võtmine või selle arvesse võtmata jätmine, mis võimaldab luua madalamate maksudega eriotstarbelisi üksuseid (näiteks fiktiivsed äriühingud, riiulifirmad jne),

– fiktiivsete intresside mahaarvamine (võimaldab ettevõtetel oma maksustatavast tulust maha arvata enda omakapitali baasil arvutatud fiktiivse intressi),

– ülemäärase kasumi maksustamise tavad (mille kaudu võib ettevõte saada maksuametnikult kirjaliku kinnituse, et tema maksustatav tulu ei hõlma sellist kasumit, mis ei oleks eraldiseisvalt realiseerunud),

– ebaselged või kooskõlastamata siirdehindade sätted,

– arvukad sooduskorrad, eriti seoses immateriaalse varaga (patendi-, teadmus- või intellektuaalomandi maksustamise erikorrad),

– intressidelt, dividendidelt ja litsentsitasudelt maksude kinnipidamisest vabastamine või tagasimaksed kahepoolsete maksulepingute kaudu ja/või vastavalt siseriiklikes õigusaktides sätestatule,

– liikmesriigiti erinevad õiguslikud nimetused (hübriidettevõtted või hübriidlaenud, kus intressikulud muutuvad maksustamisest vabastatud dividendideks),

– Šveitsis puhul kantonite erimaksustamiskorrad välisriigist kontrollitavate ettevõtete jaoks, millele oma riigi ettevõtetel õigust pole (nn ringkaitsesüsteem);

– üldiste või konkreetsete kuritarvituse vastaste eeskirjade puudumine või selliste eeskirjade nõrk jõustamine või tõlgendamine,

– struktuurid, mis võivad varjata varadest tegelikku tulusaajat ja mille suhtes ei pruugita kohaldada teabevahetuskorda, nt usaldusfondid ja nn vabasadamad;

24. võtab teadmiseks, et komisjoni andmetel[1] paigutatakse siirdehindade ja intellektuaalomandi asukoha kanaleid kasutades ELis ümber 72 % kasumist;

25. rõhutab, et paljud liikmesriigid on viimastel aastatel välja töötanud äriühingute tulumaksu vähendamise eriskeemid, et meelitada ligi ettevõtete immateriaalset vallasvara, näiteks intellektuaalomandist saadavat tulu; märgib erinevusi maksumäärade vähendamisel ja maksusoodustuste tegemisel ning kavandatud

[1] Komisjoni talituste 17. juuni 2015. aasta töödokument äriühingute tulu maksustamise kohta Euroopa Liidus (SWD(2015)0121).

skeemide ulatuses (innovatsioonitulu, intellektuaalomanditulu, teadmustulu, patenditulu jne maksustamise erikorrad); rõhutab, et mõnes liikmesriigis ei pea maksumaksja maksusoodustuse saamiseks intellektuaalomandit ise ja/või riigis tootma, vaid selle lihtsalt hankima ettevõtte kaudu, mille asukoht on selles jurisdiktsioonis; rõhutab seetõttu, et teadus- ja arendustegevuse maksusoodustused tuleb siduda reaalsete kulutustega kõnealuses jurisdiktsioonis;

26. rõhutab, et riiklikes maksusüsteemides saab teadus- ja arendustegevuse kuludele kehtestada juba praegu maksusoodustusi ilma patenditulusid arvestamata ning hoiduda nii süsteemi kahjustavast patenditulude kasutamisest maksustamise vältimise eesmärgil;

27. leiab, et sellised skeemid on näide riikidevahelisest kahjulikust maksukonkurentsist, sest kuigi nende seos reaalmajandusega ja mõju sellele on enamikul juhtudel olematu, mõjuvad need teiste riikide, sh liikmesriikide maksutulu vähendavalt; märgib, et teadus- ja arendustegevuse maksusoodustuste ülevaates[1] leiab komisjon, et „pigem kasutatakse patenditulu maksustamise erikorda äriühingute tulu ümberpaigutamiseks kui innovatsiooni ergutamiseks”;

28. rõhutab, et majanduskeskkonnas, mida iseloomustab immateriaalse vara suurem osakaal, mõjutab siirdehindu sageli võrreldavate tehingute ja võrdlusaluste puudumine, mistõttu on keeruline nõuetekohaselt rakendada reaalturuväärtuse põhimõtet, mille kohaselt samasse kontserni kuuluvate üksuste vaheliste tehingute hinnad tuleks määrata samal viisil nagu sõltumatute üksuste puhul;

29. märgib, et olemasolevad siirdehindade suunised jätavad hargmaistele ettevõtetele väga suure vabaduse hindamismeetodite valikul ja rakendamisel; rõhutab, et vastupidiselt nende suuniste mõttele kasutavad hargmaised ettevõtted siirdehindade tegelike ühtsete standardite puudumist ja erinevaid maksuvabastusi, erandeid ja alternatiive ära, et reguleerida oma maksustatavat kasumit vastavalt jurisdiktsioonile ja vähendada enda üldist maksukohustust näiteks kuritarvitusliku juurdehindlusarvutluse, meelevaldsete kasumimarginaalide kehtestamise või oma arvutustest teatavate kulutuste küsitava väljajätmise kaudu; rõhutab, et parim viis siirdehindade probleemi lahendamiseks ELi tasandil on ühise maksubaasi konsolideerimine, mis kaotab nende hindade järele vajaduse;

30. rõhutab asjaolu, et maksuametid ei suuda nõuetekohaselt jälgida hargmaiste ettevõtete või nende esindajate esitatud siirdehindade dokumente, sest neil ei ole sageli piisavalt vahendeid ja töötajaid, et neid analüüse ja nende tagajärgi või mõju kriitiliselt ja põhjalikult kontrollida;

31. taunib asjaolu, et majandusolukorras, kus 60 % maailmakaubandusest toimub kontsernisiseselt[2], on suunised selle puhtmajandusliku kontseptsiooni rakendamiseks riikide tasandil killustatud ning põhjustavad seepärast vastuolusid liikmesriikide vahel ja õiguslikke vaidlusi;

---

1 Uuring teadus- ja arendustegevuse maksusoodustuste kohta, maksudokument nr 52 (2014), Euroopa Komisjon.

2 „Transfer pricing: Keeping it at arm’s length” (Siirdehindade määramine vastavalt reaalturuväärtusele), OECD Observer 230, jaanuar 2002 (parandatud 2008).

32. rõhutab lisaks asjaolu, et hoolimata sellest, et ELis on palju õiguslikke vaidlusi, mis tulenevad siirdehindade määramise samade põhimõtete erinevast tõlgendamisest, puudub Euroopa tasandil tõhus vaidluste lahendamise mehhanism; märgib, et ELi siirdehindu käsitlevas vahekohtu konventsioonis kajastatud juhtumite lahendamiseks võib kuluda kuni kaheksa aastat ning see süvendab ettevõtete ja maksuametite õiguskindlusetust;

33. rõhutab suurte raamatupidamisettevõtete, sh nn suure neliku keskset rolli riikide õigusaktide ebakõlasid ära kasutavate eelotsuste ja maksustamise vältimise skeemide kavandamisel ja turustamisel; rõhutab, et need ettevõtted, kes ilmselt saavad suure osa oma tuludest maksuteenustest, on valitsevas seisundis enamiku liikmesriikide audititurgudel ja domineerivad ülemaailmsete maksunõustamisteenuste valdkonnas, moodustavad kitsa oligopoli; leiab, et selline olukord ei saa jätkuda, ilma et see kahjustaks ühtse turu toimimist suure neliku tegevusvaldkondades; juhib tähelepanu huvide konfliktile, mille põhjuseks on asjaolu, et ühtede ja nendesamade ettevõtete maksualane nõustamis- ja konsulteerimistegevus on ühel juhul suunatud maksuametitele ja teisel juhul hargmaistele ettevõtetele maksuplaneerimisteenustena, mille puhul kasutatakse ära riikide maksualaste õigusaktide nõrkust; on seisukohal, et edendada tuleb selleteemalisi häid tavasid ja olemasolevaid käitumisjuhendeid tuleb täiustada; seab sellegipoolest kahtluse alla võimaluse lahendada seda probleemi äriühingute käitumisjuhendite ja sotsiaalse vastutuse poliitika abil; rõhutab asjaolu, et maksualastest eelotsustest on saanud ELis ja kogu maailmas levinud äritava mitte ainult õiguskindluse või soodsamate maksutingimuste saamiseks, vaid ka juhtudel, kus õigussätted mingit tõlgendamisruumi ei jäta; on mures maksunõustajate hinnangute pärast, mille kohaselt kõigest 50 % seaduslikkuse tõenäosus on piisav maksuplaneerimise skeemide soovitamiseks klientidele[1];

34. palub maksuhalduritel parandada ja mitmekesistada oma oskusteabe allikaid ning märkimisväärselt tõhustada mõju hindamist, et vähendada uute maksumeetmete ootamatute tagajärgede ohtu; tuletab liikmesriikidele meelde, et mitte ainult maksusüsteemide erinevused, vaid ka riikliku maksusüsteemi liigne keerukus, ebastabiilsus ning liiga sagedased muudatused aitavad kaasa maksusüsteemide lünkade tekkimisele, ebaõiglastele maksusüsteemidele ja maksupoliitika ebausaldusväärsusele; rõhutab sellega seoses, et maksualane killustatus takistab Euroopa kapitaliturgude liidu loomist;

Praegune olukord ning hinnang ELi, rahvusvahelistele ja riiklikele meetmetele

35. tõdeb, et pärast majanduskriisi ja ka LuxLeaksi skandaali tõttu on hargmaiste ettevõtete agressiivse maksuplaneerimise vastu võitlemine olnud liikmesriikide, ELi, OECD ja G20 poliitilises tegevuskavas tähtsal kohal, kuid peab kahetsusväärseks, et praktikas ei ole seni midagi olulist saavutatud – välja arvatud G20 toetatud OECD BEPSi projekt, mis äsja lõpule viidi, aga mida ei ole liikmesriikides veel rakendatud;

36. märgib selle taustal, et paljud liikmesriigid on maksustamise vältimise vastu võitlemiseks kehtestanud või kavatsevad võtta vastu meetmed – eriti seoses intresside mahaarvamise võimaluste piiramisega, kuritarvituste vastaste eeskirjadega, püsiva tegevuskoha mõiste parema määratlemise (sh ettevõtete maksukohusluse tõhusamaks

---

1 Ühendkuningriigi Parlamendi Alamkoja eelarvekomisjonis saadud suulised tõendid, 31. jaanuar 2013.

kindlaksmääramiseks majandusliku sisu testide väljatöötamisega), võimalusega jätta halvasti käituvad ettevõtted riigihangetest kõrvale või maksuplaneerimisskeemide avaldamisega –, mis võimaldavad taastada maksusüsteemi usaldusväärsuse ja vähendada aega, mis kulub eriskeemide loomisest kuni korrigeerivate, sh seadusandlike meetmete võtmiseni;

37. tunneb sellegipoolest muret, et koostööl põhineva lähenemisviisi puudumisel võivad liikmesriikide ühepoolsed maksubaasi kahanemise vastased meetmed soodustada keerukuse jätkuvat kasvu ja tekitada uusi ebakõlasid ning selle tulemusena uusi võimalusi maksustamise vältimiseks siseturul; rõhutab, et rahvusvaheliste või ELi suuniste erineval rakendamisel liikmesriikide poolt võib olla samasugune mõju;

38. tunneb heameelt komisjoni viimase 20 aasta jooksul tehtud erinevate (sh uusimate) algatuste ja seadusandlike ettepanekute üle, mille eesmärk on liikuda liikmesriikide äriühingute tulumaksusüsteemide suurema kooskõlastamise poole, et tugevdada siseturgu, lahendada topeltmaksustamise või topeltmaksuvabastuse probleeme ning säilitada liikmesriikidele tulemusliku maksustamise õigus; taunib siiski asjaolu, et praeguseks on nõukogu nendest vastu võtnud vaid väikese osa, mille põhjuseks on ühehäälsuse nõue ja asjaolu, et teatavad liikmesriigid on jätkuvalt seisukohal, et neil isiklikult on rohkem võita koordineerimata maksusüsteemi lünkadest kui ühiselt koordineeritud maksusüsteemist;

39. avaldab heameelt uue fiskaalpoliitikapaketi avaldamise üle ning kutsub komisjoni üles tegema pingutusi tagamaks õiglast maksusüsteemi, mille aluspõhimõtteks on maksude maksmine liikmesriigis, kus tulu teenitakse, vältides seeläbi siseturu moonutusi ja ebaausat konkurentsi;

40. rõhutab, et tänu äriühingute maksustamise käitumisjuhendi töörühmale (edaspidi „töörühm”), mille liikmesriigid moodustasid 1998. aastal, oli võimalik kõrvaldada 1990. aastate lõpus ja 2000. aastate alguses mõningad tolleaegsed kõige kahjulikumad maksustamistavad, kasutades paralleelselt pehme õiguse lähenemisviisi, et tühistada olemasolevad kahjulikku maksukonkurentsi põhjustavad maksumeetmed, ning hoidudes selliste meetmete kehtestamisest tulevikus;

41. taunib asjaolu, et töörühma tööhoog näib olevat raugenud; märgib, et rohkem kui sajast meetmest, mis töörühma tegevuse tulemusena tühistati, on mõned asendatud liikmesriikides maksumeetmetega, millel on sarnane kahjulik mõju; märgib, et maksuametid on tõrjunud töörühma soovitusi uute struktuuride loomisega, millel on sama kahjulik mõju kui neil, mille töörühm tühistas; taunib asjaolu, et varasemad katsed tugevdada oma valitsemistava ja volitusi ning kohandada ja laiendada käitumisjuhendis kehtestatud töömeetodeid ja kriteeriumeid eesmärgiga võidelda praeguses majanduskeskkonnas kahjulike maksutavade uute vormide vastu, ei ole olnud edukad; toetab selles küsimuses komisjoni viimaseid ettepanekuid, mis on esitatud tema 17. juuni 2015. aasta tegevuskavas äriühingute õiglaseks ja tõhusaks maksustamiseks ELis;

42. taunib asjaolu, et hoolimata alates 1997. aastast väljakuulutatud kaugeleulatuvatest eesmärkidest, on liikmesriikide vahel jätkuvalt maksukonkurents, mis ei ole tingitud niivõrd maksumäärade erinevusest kui erinevusest riiklike eeskirjade vahel, mille kohaselt arvutatakse maksustatavat kasumit, ning millest aastakümnete jooksul annavad pidevalt tunnistust liikmesriikide poolt äriühingute suhtes kohaldatavate

nominaalsete ja tegelike maksumäärade vahelised erinevused;

43. taunib ka asjaolu, et üritades saavutada kahjulike tavade hindamisel laiaulatuslikku konsensust (st sisuliselt peaaegu ühehäälsust, võimalusega väljendada joonealustes märkustes oma mittenõustumist), jätsid töörühma algne staatus ja juhtimiskord liiga palju ruumi poliitilisteks läbirääkimisteks ja kompromissideks, mis mõjutas tema töö usaldusväärsust ja täielikkust ning tõi mõnikord endaga kaasa tahtliku aruannete avaldamata jätmise või mittejärgimise, nt Simmons & Simmonsi 1999. aasta haldustavade aruande puhul; peab kahetsusväärseks, et kehtivate meetmete tühistamist takistasid poliitilised viivitused ning mõnel juhul kaasati uusi hüvede saajaid pärast tähtaega, mis on seotud ka töörühma väga nõrkade aruandlus- ja järelevalvemehhanismidega;

44. rõhutab veelgi olulisemana seda, et käitumisjuhendi juhtumipõhine lähenemisviis, mille tulemusena liikmesriigid konkureerivad nüüd rohkem üldiste meetmete abil, ei käsitle killustatud ja põhjalikku muutmist vajava ELi äriühingute maksustamise raamistiku süsteemseid nõrkusi;

45. märgib ka jõupingutusi, mis on tehtud tänu hea maksuhaldustava platvormi loomisele, mis toob ühe laua taha erinevad sidusrühmad eesmärgiga saavutada maksustamise vältimise küsimuses konsensus, arvestades eriti rahvusvahelist tasandit, ning tänu ühisele siirdehindade foorumile, mis annab välja suuniseid siirdehindu puudutavates tehnilistes küsimustes; rõhutab, et seni on need organid aidanud teha äriühingute maksustamise raamistikus vaid väiksemaid parandusi; peab kahetsusväärseks, et ühise siirdehindade foorumi suunised ei ole seni piisavalt tegelenud maksustamise vältimise küsimusega; taunib asjaolu, et ühise siirdehindade foorumi koosseis on hiljutistele muudatustele vaatamata tasakaalustamata; on lisaks vastu sellele, et maksueksperdid, kes aitavad välja töötada siirdehindade määramise suuniseid, võivad samal ajal nõustada oma kliente siirdehindadel põhinevate agressiivse maksuplaneerimise strateegiate valdkonnas ning olla seetõttu huvide konflikti olukorras;

46. rõhutab, et kuigi ELi õigusaktid (ema- ja tütarettevõtjate direktiiv, intresside ja litsentsitasude direktiiv, ühinemisdirektiiv ning halduskoostöö direktiiv) hõlmavad äriühingute maksustamisega seotud aspekte vaid piiratult, on need suutnud leevendada teatavaid probleeme, millega liikmesriigid ja mitmes riigis tegutsevad ettevõtted on kokku puutunud; tõstab esile asjaolu, et nendel algselt topeltmaksustamise kaotamiseks kavandatud meetmetel on maksustamise vältimisega seoses teatav ettekavatsemata kahjulik mõju, mis mõnikord põhjustab topeltmaksuvabastuse; tunneb heameelt hiljuti nõukogu poolt vastu võetud ema- ja tütarettevõtjate direktiivis tehtud muudatusettepanekute üle, mille eesmärk on kehtestada üldine kuritarvituste vastane klausel ja võidelda hübriidlaenude ebakõladega ning mis jõustuvad 2015. aasta lõpus, ning eeldab, et see aitab ELis kõrvaldada teatavaid maksustamise vältimise võimalusi;

47. tuletab meelde halduskoostööd käsitleva nõukogu direktiivi 2011/16/EL sätteid, mille eesmärk on rakendada kogu asjakohase finantsteabe vahetamist; on seisukohal, et automaatne, vahetu ja terviklik maksualase teabe vahetamine ja tulemuslik töötlemine omaks tugevat pärssivat mõju maksudest kõrvalehoidumisele ja kahjulike maksutavade kehtestamisele ning võimaldaks liikmesriikidel ja komisjonil saada oma käsutusse kogu vastumeetmete võtmiseks vajaliku teabe;

48. taunib asjaolu, et olemasolev maksumeetmeid hõlmava teabe vahetamise õigus- ja

järelevalveraamistik ei ole tulemuslik, sest kogemus näitab, et praegusi spontaanse või nõutava teabevahetuse suhtes kehtivaid nõudeid ei täideta; mõistab hukka asjaolu, et peaaegu mitte ükski liikmesriik ei vaheta sellist teavet, mis võib mõjutada ELi partnerriike; peab kahetsusväärseks komisjoni ja eri liikmesriikide pädevate asutuste vahelise tegevuse koordineerimatust;

49. peab kahetsusväärseks, et maksualast teavet ei edastata liikmesriikide vahel peaaegu kunagi spontaanselt; tervitab teabe automaatset vahetamist, mis ei põhine enam vastastikkusel; juhib tähelepanu struktuursetele probleemidele sellise süsteemi puhul, mis põhineb õigusel otsustada, mida edastada ja mida mitte, ning millega kaasnevad nõrgad järelevalvesüsteemid, mille tõttu on teabevahetuse nõude mis tahes rikkumist väga raske tuvastada;

50. on rahul komisjoni võetud kohustusega edendada maksualase teabe automaatset vahetamist kui Euroopa ja rahvusvahelist läbipaistvuse tulevikustandardit; ergutab teda esimese sammuna täitma oma kohust aluslepingute täitmise järelevalvajana ning võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada kehtivate ELi õigusaktide ning aluslepingutega sätestatud liikmesriikide lojaalse koostöö põhimõtte nõuetekohane täitmine; tervitab eksperdirühma ettepanekut automaatse finantskontode alase teabevahetuse kohta kui võimalust toetada arenguriike automaatse teabevahetamisega, sõlmides nendega mittevastastikused teabevahetamise lepingud;

51. märgib, et riigiabi eeskirjad ja sanktsioonid on kasulikud kõige kuritarvituslikumate ja moonutavamate kahjulike maksustamistavadega võitlemise vahendina ning neil võib olla oluline hoiatav mõju;

52. tunneb heameelt komisjoni 2015. aasta märtsi maksustamise läbipaistvust käsitleva õigusaktide paketi üle, milles tehakse ettepanek vahetada automaatselt eelotsuseid käsitlevat teavet liikmesriikide vahel, ning 2015. aasta juuni ELi õiglase ja tõhusa äriühingute maksustamise süsteemi tegevuskava üle; rõhutab siiski, et neid tekste saab pidada vaid esimesteks sammudeks õiges suunas, ning et kiiremas korras on vaja õigusnormide ja halduslikku kooskõlastamise mõjusat raamistikku, seda ka VKEde ja nende hargmaiste ettevõtete huvides, kes aitavad luua tegelikku majanduskasvu ja kes maksavad siseturul maksudest oma õiglase osa;

53. tunneb heameelt hiljutise kokkuleppe üle OECD BEPSi tegevuskava kohta, mis G7 ja G20 tippkohtumiste järjestikuseid üleskutseid järgides üritab ükshaaval lahendada rahvusvahelise äriühingute maksustamise süsteemi toimimist mõjutavaid probleeme, esitades nendest jagu saamiseks üleilmsed ja süsteemsed meetmed; peab kahetsusväärseks arenguriikide hilist ja ebavõrdset kaasamist OECD BEPSi protsessi, kus nad oleksid pidanud õiglaselt osalema; peab samuti kahetsusväärseks, et mõned BEPSi tegevuskava tulemused on tagasihoidlikud sellistes valdkondades, nagu kahjulik maksustamiskord, digitaalmajandus ja läbipaistvus;

54. märgib, et pärast rahvusvahelise maksusüsteemi oluliste punktide analüüsi esitati BEPSi tegevuskava 15 punktina, millest seitse kiitis G20 heaks 2014. aasta novembris ja teistes lepiti kokku 2015. aasta oktoobris; rõhutab, et arenevat ärikeskkonda arvestades püütakse nende meetmetega lahendada probleeme, mis on seotud läbipaistvusega (näiteks suunised riikide kaupa toimuva aruandluse kohta) ja majandusliku sisu puudumisega teatud maksustamise vältimise kokkulepetes, ning saavutada rahvusvaheliste eekirjade suuremat kooskõla;

55. hoiatab siiski kompromisside eest, millega võidakse taganeda esialgsetest eesmärkidest või mis põhjustavad riikide tasandil erinevaid tõlgendusi; rõhutab lisaks, et riikides, mis OECD suunised heaks kiitsid, ei ole siiani olnud peaaegu mingit tulemuslikku järelevalvet nende rakendamise üle ning et isegi kõige paremini kavandatud lahendused ei saa olla tõhusad, kui nende üle puudub järelevalve ja neid ei rakendata nõuetekohaselt;

56. rõhutab ELi ja OECD tegevuse vastastikku täiendavat iseloomu selles valdkonnas; on seisukohal, et oma integratsiooni taset arvestades peab EL kooskõlastamise ja lähenemise vallas, mille eesmärk on vältida siseturul kõiki kahjuliku maksukonkurentsi vorme, minema BEPSi ettepanekutest kaugemale; on veendunud, et tagades oma konkurentsivõime säilimise, võiks EL samal ajal kehtestada tõhusamad vahendid, et tagada õiglane maksukonkurents ja liikmesriikide õigus nende territooriumil teenitud kasumit tulemuslikult maksustada;

Komisjoni uurimised seoses riigiabiga: ülevaade ja tulemused

57. rõhutab, et siseturul karistatakse uusi turuletulijaid ja ettevõtteid, kes ei kasuta agressiivseid maksutavasid, eelkõige VKEsid, võrreldes hargmaiste ettevõtetega, kes võivad kasumit ümber paigutada või rakendada muid agressiivse maksuplaneerimise vorme, kasutades selleks mitmesuguseid neile nende suuruse ja piiriülese tegevuse tõttu kättesaadavaid otsuseid ja vahendeid; märgib murelikult, et kõigi muude tingimuste võrdsuse korral jääb hargmaistele ettevõtetele väiksemate maksukohustuste tõttu suurem maksujärgne kasum ning seetõttu satuvad ühtsel turul ebavõrdsesse olukorda konkurendid, kellel ei ole agressiivse maksuplaneerimise võimalust ja kes säilitavad seose kasumi teenimise koha ja maksustamise koha vahel; toonitab, et selline võrdsete tingimuste kahjustamine hargmaiste ettevõtete huvides on vastuolus ühtse turu aluspõhimõttega;

58. rõhutab, et OECD[1] viitab sellele, et mõned hargmaised ettevõtted kasutavad strateegiaid, mis võimaldavad neil maksta ettevõtte tulumaksu kõigest 5 %, samal ajal kui väiksemad ettevõtted maksavad kuni 30 %, ning tunneb sügavat muret, et mõnede uuringute[2] kohaselt on piiriüleste ettevõtete maksupanus keskmiselt kuni 30% madalam kui ainult ühes riigis tegutsevatel kodumaistel ettevõtetel; peab vastuvõetamatuks, et selliste strateegiate tulemusel võib osa hargmaiseid ettevõtteid maksta väga väikest tegelikku äriühingu tulumaksu, samal ajal kui mõned VKEd peavad maksma makse täies ulatuses;

59. rõhutab, et ettevõtete sellised moonutatud otsused, mis on tehtud oodatava maksudejärgse tulu alusel, põhjustavad ELis mitteoptimaalset ressursside eraldamist

---

1 OECD pressiteade „OECD urges stronger international co-operation on corporate tax” (OECD nõuab äriühingute tulumaksu alal tõhusamat rahvusvahelist koostööd), 12.2.2013.

2 SME taxation in Europe – an empirical study of applied corporate income taxation for SMEs compared to large enterprises (VKEde maksustamine Euroopas – empiiriline uuring VKEde suhtes kohaldatava äriühingute tulumaksustamise kohta võrreldes suurettevõtetega) – Euroopa Komisjon, mai 2015, ning P. Egger, W. Eggert ja H. Winner (2010), „Saving taxes through foreign plant ownership” (Maksude säästmine välismaises omanduses olevate käitiste abil), Journal of International Economics 81, lk 99–108.

ning kipuvad alandama konkurentsitaset, mõjutades seeläbi majanduskasvu ja tööhõivet;

60. rõhutab asjaolu, et mõned kahjulikud maksutavad võivad kuuluda maksudega seotud riigiabi eeskirjade reguleerimisalasse, eriti seal, kus nad võivad anda ka nn valikulise eelise ning põhjustada siseturul konkurentsimoonutusi; märgib, et riigiabi ja käitumisjuhendi töörühmade tegevus on varem üksteist vastastikku toetanud, eelkõige oli see nii 1999. aastal ja 2000. aastate esimesel poolel; rõhutab, et töörühmasisest pehme õiguse vaimus otsustamisprotsessi täiendav ELi konkurentsieeskirjade jõustamine on suurendanud õiguslikku survet, mis kompenseerib osaliselt muu tõhusa vahendi puudumist ELi tasandil maksustamise vältimise probleemi lahendamiseks;

61. tunnustab viimase 20 aasta jooksul toimunud olulisi arenguid seoses maksustamisega seotud komisjoni riigiabi käsitleva analüütilise raamistikuga, mis on võimaldanud muuta selgemaks maksumeetmete kaudu antava riigiabi määratluse ja analüüsi, samuti süsteemsemat vastutegevust sellistele meetmetele; märgib eriti komisjoni 1998. aasta suuniseid, mis käsitlevad riigiabi eeskirjade kohaldamist äriühingute otsese maksustamisega seotud meetmete puhul, 2004. aasta sellekohast aruannet ja mitmeid 2000. aastate kohtupraktikas tehtud olulisi otsuseid; tunneb heameelt komisjoni edendatud riigiabi ajakohastamisprotsessi raames 2014. aastal käivitatud avaliku arutelu üle seoses suuniste eelnõuga, mille eesmärk on selgitada riigiabi mõistet vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 107, mis sisaldab punkte maksudega seotud riigiabi ja eriti eelotsuste kohta;

62. märgib, et viimastel aastakümnetel on üha tugevamalt välja kujunenud Euroopa Kohtu praktika seoses riigiabieeskirjade kohaldamisega liikmeriikide maksumeetmete suhtes, viimati 2011. aasta Gibraltari kohtuasja puhul[1];

63. märgib, et Euroopa Kohus on rõhutanud sisu vormile eelistamise põhimõtet, mille kohaselt lähtutakse otsuse tegemisel meetme majanduslikust mõjust;

64. märgib seetõttu, et Euroopa Kohus on tuletanud riigiabikeelust ulatuslikud nõuded liikmesriikide maksustamisalase seadusandliku vastutuse kohta;

65. märgib, et „siseriikliku süsteemi olemuse ja üldise ülesehituse” kontseptsioon on keskne lähtepunkt selle hindamisel, kas otsesed või kaudsed maksumeetmed on valikulised või mitte ja kas need on seega siseturule sobivad või mitte, ning et igasugust riigiabi tuleks hinnata seoses varasema tasakaaluga; rõhutab, et kuna ELi võrdlusalus võimalike moonutuste mõõtmiseks on riigisisene võrdlusbaas[2], ei ole kõik siseturul esinevad konkurentsimoonutused ja kahjulikud maksutavad reguleeritavad kehtivate konkurentsieeskirjadega; märgib seepärast, et nende eeskirjade täielik jõustamine üksi ei võimalda lahendada ELis äriühingute maksustamise vältimise probleemi;

66. märgib, et vastavalt andmetele, mille komisjon esitas Euroopa Parlamendi pädevale

---

1 Kohtuasjad C-106/09 P ja C-107/09 P: komisjon *vs*. Gibraltari valitsus ja Ühendkuningriik, 15. novembri 2011. aasta otsus.

2 Kui liikmesriikides vastu võetud meetmed hõlmavad kogu maksusüsteemi, on tegemist mitte riigiabi, vaid üldise fiskaalpoliitika kohandamisega.

erikomisjonile[1], on alates 1991. aastast kontrollitud ainult 65 maksudega seotud riigiabijuhtumit, millest seitse olid eelotsused ja vaid 10 pärinesid liikmesriikide ametlikest teadetest;

67. rõhutab, et 2000. aastate teisel poolel käsitles komisjon ainult väikest hulka maksudega seotud riigiabi juhtumeid ning et viimaste riigiabi käsitlevate menetluste hulka kuuluvad:

– 2013. aasta juunis eelotsuste tavade uurimise algatamine seitsmes liikmesriigis, mida laiendati 2014. aasta detsembris kõikidesse liikmesriikidesse,

– 2013. aasta oktoobris uurimise alustamine küsimuses, kas Gibraltari ettevõtete suhtes kohaldatav maksusüsteem soosib teatavaid äriühinguid, mida 2014. aastal laiendati ka eelotsustele nimetatud territooriumil,

– paralleelselt eraldi uurimise algatamine seoses intellektuaalomanditulu (patenditulu) maksustamise erikordadega,

– kolme juhtumi ametliku uurimise alustamine 2014. aasta juunis: Apple Iirimaal, Fiat Finance and Trade Luksemburgis ja Starbucks Madalmaades, mis viidi lõpule 2015. aasta oktoobris, millele 2014. aasta oktoobris lisandus Amazon Luksemburgis,

– ametliku uurimise alustamine 2015. aasta veebruaris seoses Belgia maksuskeemiga (eelotsused ülemäärase kasumi kohta);

68. rõhutab, et komisjoni käimasolevad uurimised ja LuxLeaksi poolt paljastatud juhtumid näitavad, et mõned liikmesriigid ei täida oma õiguslikku kohustust[2] edastada komisjonile kõik dokumendid võimaliku riigiabi kohta;

69. rõhutab, et need uurimised heitsid valgust vaid väga piiratud valimile mõnedest tüüpilistest tavadest, mis mõjutavad maksustatavat kasumit, mis eraldatakse siirdehindade kaudu hargmaiste ettevõtete tütarettevõtetele; tunneb muret, et komisjoni pädevate talituste praegused ressursid võivad piirata tema suutlikkust käsitleda oluliselt suuremat hulka juhtumeid ja teostada süsteemset kontrolli, et teha kindlaks, kas äriühingute maksustamise valdkonnas on peale siirdehindadel põhinevate tavade veel teisigi tavasid, mis võivad olla vastuolus riigiabi seadusega;

70. toetab kindlalt komisjoni käsitust, mille kohaselt tuleb võtta piisavalt aega pooleliolevate juhtumite põhjalikuks ja hoolikaks kaalumiseks; on veendunud, et uurimiste tulemused aitavad kaasa täpsemate ja tõhusamate maksudega seotud riigiabi ja siirdehindu käsitlevate suuniste kehtestamisele ning sunnivad liikmesriike oma tavasid vastavalt korrigeerima; kutsub komisjoni siiski üles käimasolevaid maksudega seotud riigiabi uurimisi lõpule viima nii kiiresti, kui on praktiliselt võimalik, ilma et see vähendaks nende kvaliteeti ja usaldusväärsust, ning ootab suure huviga nende tulemusi; palub komisjonil anda nende uurimiste kohta regulaarselt aru Euroopa

---

1 Teatis, mille saatis TAXE-komisjonile volinik Vestager 29. aprillil 2015.

2 Vastavalt nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruses (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) sätestatud kohustustele teha koostööd ja esitada kõik vajalikud dokumendid.

Parlamendile; palub, et kui käimasolevate uurimiste käigus leiab ebaseaduslik riigiabi kinnitust, nõuaks komisjon iga puuduoleva euro tagasimaksmist;

71. rõhutab, et käimasolevate uurimiste tulemuseks võib olla see, et ELi eeskirjade rikkumise korral nõutakse asjaomase maksumeetme heaks kiitnud liikmesriigilt välja summa, mis vastab abi saanud ettevõtetele antud ebaseaduslikule riigiabile; rõhutab, et kuigi see võib märkimisväärselt kahjustada konkreetse liikmesriigi mainet, siis tegelikult ergutab see rikkumisi ega hoia liikmesriike kahtluse korral ebaseaduslike riigiabi tavade kasutamisest ega kuritarvituslike maksusoodustuste andmisest tõenäoliselt tagasi, vaid selle asemel vabastab nad kohustusest järgida ELi riigiabi eeskirju, ning ei leevenda rahalist kahju, mida on tekitatud teiste liikmesriikide eelarvetele; on üldiselt võttes seisukohal, et riigiabi eeskirjades tuleks ette näha karistused, mis kujutaksid endast tõhusat ennetusvahendit ebaseadusliku riigiabi vastu;

72. viitab ka võimalusele, et kui on tegu piiriüleste tütarettevõtete vaheliste kuritarvituslike siirdehindadega, ei korrigeerita mitte ainult selle liikmesriigi maksutulu, kust soodne maksustamiskord pärineb (abi sissenõudmine), vaid et sama toimub ka riikides, kus tehingud toimusid (siirdehindade ja seega ka maksustava tulu tagantjärele korrigeerimine); rõhutab, et teatud juhtudel võib selle tulemuseks olla topeltmaksustamine;

73. tuletab meelde, et eelotsuste eesmärk peaks olema õiguskindluse tagamine ja õiguspäraste ootuste loomine neist abi saajatele; arvestades, et riiklikke eelotsuseid saab ELi tasandi riigiabi eeskirjade alusel vaidlustada, rõhutab ohtu, et liikmesriigid võivad massiliselt teatada üksikutest eelotsusetaotlustest, et saada komisjonilt eelnev heakskiit ning vältida maksuametite ja ettevõtete õiguslikku ebakindlust; rõhutab, et komisjoni suutlikkuse suurendamine ja paremad teabeedastusprotsessid on õige viis, kuidas tulla toime teadete arvu kasvuga ja liikmesriikidelt nõutava maksualase läbipaistvuse suurendamisega;

Kolmandad riigid

74. on mures, et teatavatel hargmaiste ettevõtete kahjulikel maksutavadel näib olevat arenguriikidele võrreldes arenenud riikidega palju suurem negatiivne kõrvalmõju[1], sest arenguriigid saavad suurema osa oma tuludest äriühingute tulumaksust ning nende riiklikud finantssüsteemid, õiguskeskkond ja haldussuutlikkus on liiga nõrgad, et tagada maksukuulekus ja võidelda selliste kahjulike maksutavadega; märgib, et IMFi andmetel[2] kaotavad arenguriigid agressiivse maksuplaneerimise tõttu suhteliselt väljendatuna kolm korda rohkem tulusid kui arenenud riigid; rõhutab, et Lissaboni lepingu artikkel 208 kohustab liikmesriike kohandama oma poliitikat selliselt, et see toetab arenguriikide arengut; rõhutab, et liikmesriikide maksutavade ülekanduva mõju põhjalikud järelanalüüsid, mille järeldused tuleks avalikustada, aitavad poliitikakujundamist suunata, tagamaks et sellised tavad ei kahanda teiste liikmesriikide või kolmandate riikide maksubaasi;

75. rõhutab, et samal ajal on üksikutel ELi riikidel või kolmandatel riikidel, kel on väga

---

1 IMFi poliitikadokument „Spillovers in international corporate taxation” (Rahvusvahelise äriühingute maksustamise ülekanduvad mõjud), 9. mai 2014.

2 IMFi töödokument „Base Erosion, Profit Shifting ja Developing Countries” (Maksubaasi kahanemine, kasumi ümberpaigutamine ja arenguriigid), mai 2015.

ahvatlev äriühingute maksustamise kord ja kes on ülemaailmses maksukonkurentsis nn võitjad, mõned majanduslikud põhinäitajad nende suuruse ja reaalse majandustegevusega võrreldes ebaproportsionaalsed, eriti kui vaadata näiteks residendist äriühingute arvu elaniku kohta, registreeritud välismaise kasumi suurust, välismaiseid otseinvesteeringuid või väljaminevaid rahavoogusid võrreldes SKPga jne; märgib, et see näitab nende maksubaasi ja sissetulevate rahavoogude kunstlikku olemust ning väärtuse loomise koha ja maksustamiskoha vahelise seose puudumist, mida võimaldab kehtiv maksusüsteem;

76. rõhutab, et maksukonkurents ei piirdu kaugeltki liikmesriikide ning nende sõltlas- või assotsieerunud territooriumitega, ning et enamikul kõnealustest tavadest on rahvusvaheline mõõde, mille annab kasumi ümberpaigutamine madalate maksumääradega või maksuvabadesse või pangasaladusega kaitstud jurisdiktsioonidesse, kus sageli olulist majandustegevust ei toimu; taunib asjaolu, et liikmesriikidel puudub kõigi jurisdiktsioonide kooskõlastatud lähenemisviis, mitte üksnes ühiste vastumeetmete või reageeringutena nende kahjulikele tavadele, vaid – vaatamata komisjoni jõupingutustele – ka nende väljaselgitamise ja vastavate kriteeriumite osas; toetab seepärast kindlalt komisjoni 2012. aasta ettepanekut, mis sisaldab olulisi kriteeriumeid lisaks läbipaistvusele ja teabevahetusele ka õiglase konkurentsi tagamiseks, samuti koostööst keelduvate jurisdiktsioonide nimekirja avaldamist komisjoni 17. juuni 2015. aasta maksupaketis, milline nimekiri koostati olemasolevate riiklike nimekirjade põhjal, järgides nn ühise nimetaja põhimõtet; rõhutab, et sellise nimekirja koostamine on selliste jurisdiktsioonide suhtes asjakohaste meetmete võtmise eeltingimus; on seisukohal, et see nimekiri peaks olema esimene samm protsessis, mille tulemus on mõiste „maksuparadiis” range ja objektiivne määratlus, millest saab lähtuda edasiste nimekirjade koostamisel ja mis põhineb selgetel ning eelnevalt teada olevatel kriteeriumitel; julgustab komisjoni andma hinnangut sellele, kas Euroopa jurisdiktsioonid vastavad neile kriteeriumitele;

77. rõhutab, et läbipaistvuse ja teabevahetuse mõttes saavutas OECD oma tööga selles suhtes märkimisväärseid tulemusi; tunneb eriti heameelt 2015. aasta juunis ligi saja riigi allkirjastatud OECD mitmepoolse konventsiooni üle, mis käsitleb vastastikust haldusabi maksuküsimustes (edaspidi „ühiskonventsoon”) ning näeb ette riikidevahelise haldusalase koostöö maksude määramisel ja kogumisel, pidades eelkõige silmas võitlust maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu;

78. rõhutab siiski, et OECD töö oma koostööd vältivate maksuparadiiside varasema nimekirjaga põhines poliitilisel protsessil, mis põhjustas meelevaldseid kompromisse juba nimekirja kriteeriumite kehtestamisel, näiteks nõue sõlmida maksulepingud 12 muu riigiga, ning mille tagajärjel ei loetud mitte ühtegi jurisdiktsiooni koostööd vältivaks maksuparadiisiks; rõhutab, et praegune lähenemisviis põhineb endiselt kriteeriumitel, mis käsitlevad maksude läbipaistvust ja teabevahetust ning ei ole piisavalt laiahaardelised teatud maksutavade kahjulikkuse käsitlemiseks; märgib, et hoolimata oma headest külgedest piirab see OECD lähenemisviisi asjakohasust selliste maksujurisdiktsioonide kindlaksmääramisel, mis on maksustamise vältimise ja kahjuliku maksukonkurentsi tugisambad kõikjal maailmas; rõhutab eelkõige, et selles lähenemisviisis ei anta kvalitatiivseid näitajaid, millega objektiivselt hinnata kooskõla heade valitsemistavadega, ega võeta arvesse selliseid kvantitatiivseid andmeid nagu arvestuslik kasum, sissetulevad ja väljaminevad rahavood ning nende seos (või seose puudumine) konkreetse jurisdiktsiooni tegeliku majandusliku olukorraga;

79. toonitab lisaks asjaolu, et neid nimekirju saab kasutada riikide tasandil riiklike kaitse-eeskirjade ja maksustamise vältimise vastaste eeskirjade (nt piirangud soodustustele, põhieesmärkide testi rakendamine, eeskirjad välismaistele kontrollitavatele äriühingutele jne) rakendamiseks kolmandate riikide suhtes ning et selliste nimekirjade piirangud võivad seepärast piirata ka kahjulike maksutavade vastaste riiklike meetmete ulatust ja tõhusust;

80. on veendunud, et siseturul õiglase konkurentsi tagamisel ja liikmesriikide maksubaasi kaitsmisel sõltub väga palju tegelemisest nõrgima lüliga seoses madalate maksumäärade ja maksuvabade või pangasaladusega kaitstud jurisdiktsioonide koostoimega – arvestades, et maksumäärad kuuluvad liikmesriikide pädevusse –, sest nn maksulüüs kolmandatesse riikidesse (nt maksu kinni pidamata jätmine), sõltumata nende riikide maksutavadest, suurendab märgatavalt maksustamise vältimise võimalusi ELis;

81. rõhutab, et liikmesriikide kooskõlastatud lähenemisviis nii arengu- kui arenenud riikidele võib osutuda kahjulike maksutavadega võitlemisel ja maksuküsimustes vastastikkuse suurendamisel palju tõhusamaks;

82. rõhutab, et nii ELi kui ka G20 surve tõttu maksustamise läbipaistvuse küsimuses, ning arvestades finants-, majandus- ja võlakriisi, on mõned kolmandad riigid lõpuks allkirjastanud ELiga maksualase teabevahetuse lepingud, mis peaks koostööd nende riikidega parandama; juhib tähelepanu sellele, et Šveitsiga allkirjastati leping 2015. aasta mais pärast pikka nn üleminekuperioodi, mille kestel see ELi tähtis kaubanduspartner sai kasu privilegeeritud juurdepääsust ühtsele turule, samal ajal ei teinud aga koostööd muudes valdkondades, eriti maksustamise valdkonnas;

83. märgib, et hoolimata käimasolevatest läbirääkimistest on edusammud aeglased sarnaste koostöölepingute sõlmimisel San Marino, Monaco, Liechtensteini ja Andorraga; peab kahetsusväärseks, et komisjonil ei ole sarnast Euroopa mandaati automaatse teabevahetuse lepingute läbirääkimiste alustamiseks ülemereterritooriumidega, kelle suhtes kehtib praegu ELi hoiuste intresside maksustamise direktiiv;

84. märgib murega, et eriti haavatavad on äriühingute maksustamise vältimisega seotud tegevuse suhtes paljud arenguriigid ning et peamine põhjus, miks arenguriikidel tulu saamata jääb, on hargmaiste ettevõtete siirdehindade kasutamise tavad[1]; rõhutab ka seda, et sellistel riikidel on väga nõrk läbirääkimispositsioon teatavate hargmaiste ettevõtete või välismaiste otseinvestorite suhtes, kes otsivad maailmast kõige paremaid maksusoodustusi ja -vabastusi; taunib asjaolu, et igal aastal riikide eelarvetesse laekumata jäänud maksutulu ulatub hinnanguliselt 91 miljardist eurost[2] kuni 125 miljardi euroni[3];

85. tuletab liikmesriikidele meelde, et Lissaboni lepingu alusel on neile siduv poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõte ja nad peavad tagama, et nende

---

1 Euroopa Parlamendi uuring „Tax revenue mobilisation in developing countries: issues and challenges" (Maksutulu kasutuselevõtt arenguriikides: küsimused ja probleemid), aprill 2014.

2 ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi 2015. aasta maailma investeeringute aruanne.

3 Organisatsiooni Christian Aid 2008. aasta aruanne.

maksupoliitika ei kahjusta ELi arengueesmärke; ergutab IMFi soovituse kohaselt ELi liikmesriike analüüsima oma maksupoliitika ülekanduvat mõju arenguriikidele;

Järeldused ja soovitused

86. võttes arvesse volitusi, mille ta andis oma erikomisjonile, ja vaatamata erinevatele piirangutele ja takistustele oma teabekogumismissioonide täitmisel, samuti teiste Euroopa institutsioonide, mõnede liikmesriikide ja hargmaiste ettevõtete poolt, järeldab, et:

– ilma et see piiraks komisjoni käimasolevaid riigiabi uurimiste tulemusi, näitab kogutud teave, et paljudel juhtudel ei järginud liikmesriigid ELi toimimise lepingu artikli 107 lõiget 1, sest nad rakendasid eelotsuseid ja muid samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmeid, mis teatud ettevõtteid soodustades on moonutanud konkurentsi siseturul;

– mõned liikmesriigid ei täitnud täielikult ELi toimimise lepingu artiklit 108, sest nad ei teavitanud komisjoni ametlikult kõigist oma kavadest anda maksualast abi, rikkudes sellega ka nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 vastavaid sätteid; rõhutab, et selle tagajärjel ei saanud komisjon kõiki abisüsteeme pidevalt jälgida, nagu on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikliga 108, sest tal puudus juurdepääs kogu asjakohasele teabele, vähemalt 2010. aastale eelnenud ajast, mida komisjoni käimasolevad uurimised ei hõlma;

– liikmesriigid ei täitnud nõukogu direktiivides 77/799/EMÜ ja 2011/16/EL sätestatud kohustusi, sest nad ei edastanud ega edasta ka praegu spontaanselt maksualast teavet isegi juhtudel, kus vaatamata nende direktiividega jäetud kaalutlusõigusele oli põhjendatult alust eeldada, et teistes liikmesriikides võivad jääda maksud saamata või et maksusäästud võivad tuleneda kasumi kunstlikust kontsernisisesest ümberpaigutamisest;

– mõned liikmesriigid ei järginud ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtet, sest nad ei võtnud kõiki asjakohaseid üld- või erimeetmeid oma kohustuste täitmise tagamiseks;

– ühenduse õiguse rikkumisi puudutavate üksikjuhtumite analüüs eespool nimetatud punktide kohta ei olnud võimalik, sest liikmesriikide, nõukogu ja komisjoni esitatud teave ei olnud piisavalt üksikasjalik;

– lõpuks ei täitnud komisjon oma rolli aluslepingute järelevalvajana, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõikes 1, sest ei võtnud selles küsimuses midagi ette ega võtnud kõiki vajalikke meetmeid tagamaks, et liikmesriigid järgiksid oma kohustusi, eelkõige neid, mis on sätestatud nõukogu direktiivides 77/799/EMÜ ja 2011/16/EL, vaatamata vastupidistele tõenditele; komisjon on rikkunud Lissaboni lepingu artiklist 108 (siseturu toimimise kohta) tulenevaid kohustusi, sest on jätnud minevikus algatamata riigiabi uurimisi;

87. mõistab hukka asjaolu, et mitmeid tegevusjuhendi töörühma kohtumiste dokumente, mida on palutud, ei ole parlamendikomisjonile avalikustatud või on avalikustatud ainult osaliselt, kuigi osa neist on juba tehtud kättesaadavaks üksikutele kodanikele, kes on neid taotlenud dokumentidele juurdepääsu menetluse korras, mis on loonud

olukorra, kus Euroopa Parlament on liikmesriikide seisukohtadest maksuküsimustes halvemini informeeritud kui Euroopa kodanikud; taunib ka seda, et komisjon on kättesaadavaks teinud vähem kui 5 % kõigist soovitud dokumentidest, mida tundus olevat ligikaudu 5500; peab kahetsusväärseks, et komisjon ja nõukogu ei tee parlamendikomisjoniga piisavalt koostööd, takistades tema ülesannete täitmist;

88. arvestades seda, et praegu puuduvad Euroopa Parlamendil volitused läbi viia uurimisi, palub nõukogul ja komisjonil kiiresti nõustuda ootel oleva ettepanekuga Euroopa Parlamendi määruse kohta, mis käsitleb Euroopa Parlamendi uurimisõiguse kasutamise üksikasjalikke sätteid, et anda Euroopa Parlamendile tõelised uurimisvolitused[1], mis on parlamendile vajalikud oma uurimisõiguse kasutamiseks;

89. kutsub komisjoni üles uurima, kas eespool nimetatud rikkumisi on veel võimalik anda Euroopa Kohtusse;

90. kutsub liikmesriike üles järgima põhimõtet, et kasumit maksustatakse selle tekkekohas;

91. kutsub liikmesriike ja ELi institutsioone, kes jagavad poliitilist vastutust praeguse olukorra eest, üles tegema lõpu kahjulikule maksukonkurentsile ja tegema igakülgset koostööd, et kõrvaldada maksusüsteemide vahelised ebakõlad (ja hoiduda uute ebakõlade tekitamisest) ning kahjulikud maksumeetmed, mis loovad tingimused massiliseks maksustamise vältimiseks hargmaiste ettevõtete poolt ja maksubaasi kahanemiseks siseturul; kutsub sellega seoses liikmesriike üles teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike kõikidest asjakohastest muudatustest oma äriühingute maksustamise õiguses, mis võivad mõjutada nende tegelikke maksumäärasid või mis tahes muu liikmesriigi maksutulu; rõhutab, et liikmesriigid, kellel on keskne roll maksustamise vältimise hõlbustamisel, peaksid võtma vastutuse ja juhtima maksualase koostöö edendamise jõupingutusi ELis;

92. kutsub ELi riigipäid ja valitsusjuhte üles võtma endale uued selged poliitilised kohustused võtta kiiresti meetmeid, et muuta olukorda, mida ei saa enam taluda eelkõige selle mõju tõttu riikide eelarvetele, mida juba niigi mõjutavad konsolideerimismeetmed, ja teiste maksumaksjate, sh VKEde ja kodanike maksupanusele; rõhutab sellega seoses, et kavatseb oma rolli täies ulatuses täita ning on valmis kehtestama mõjusama poliitilise kontrolli koostöös riikide parlamentidega;

93. kutsub komisjoni täitma oma kohust aluslepingute täitmise järelevalvajana, tagades ELi õiguse ja liikmesriikide lojaalse koostöö põhimõtte igakülgse järgimise; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks jooksvalt täiendavaid õigusmeetmeid kooskõlas talle aluslepinguga antud volitustega; palub seetõttu komisjonil suurendada oma institutsioonisisest suutlikkust, luues võimaluse korral oma talitustes spetsiifilise maksuosakonna, mis tegeleks nii konkurentsipoliitikas üha suureneva riigiabiteatiste hulgaga kui ka komisjoni suurenenud kohustusega kooskõlastada uusi maksude läbipaistvusega seotud meetmeid;

94. palub liikmesriikidel esitada komisjonile kogu vajalik teave, et viimane saaks täita takistamatult oma rolli aluslepingute järelevalvajana;

---

[1] ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 41.

95. kutsub komisjoni üles edendama siirdehindadega ning laenude ja grupisiseste tehingute finantstasude hinnakujundusega seotud häid tavasid, et viia need kooskõlla valitsevate turuhindadega;

96. rõhutab asjaolu, et liikmesriikidele jääb täielik pädevus äriühingutele tulumaksumäärade kehtestamisel; rõhutab siiski, et nii ELi-sisene kui ka kolmandate riikidega toimuv maksukonkurents peaks toimima selges eeskirjade raamistikus, et tagada siseturul ettevõtete vaheline õiglane konkurents; kutsub liikmesriike üles tagama ennekõike ettevõtlust soodustavat keskkonda, mida iseloomustab muu hulgas majanduslik, rahanduslik ja poliitiline stabiilsus, õiguskindlus ja lihtsad maksueeskirjad; arvestades, kui olulised on äriühingute maksustamise küsimused riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisel, kutsub komisjoni üles neid, sh kahjulikke maksutavasid ja nende mõju, põhjalikumalt käsitlema Euroopa poolaasta raames ja lisama makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusse asjakohased näitajad, sh maksudest kõrvalehoidumisest ja maksustamise vältimisest tuleneva maksude alalaekumise;

97. kutsub liikmesriike, eriti rahalise abi saajaid, viima ellu struktuurireforme, võitlema maksupettuste vastu ja jõustama agressiivse maksuplaneerimise vastaseid meetmeid;

98. palub sellega seoses komisjonil leida õige tasakaal maksustamise ühtlustamise ja majandusliku lähenemise vahel ning kutsub komisjoni üles tagama, et meetmed toetavad majanduskasvu, investeeringuid ja töökohtade loomist;

99. on seisukohal, et muu hulgas maksualase teabe terviklik, läbipaistev ja tulemuslik automaatne vahetamine ning äriühingu tulumaksu kohustuslik ühtne konsolideeritud maksubaas on olulised eeldused ELi tasandil sellise maksusüsteemini jõudmiseks, mis vastab siseturu peamistele põhimõtetele ning kaitseb neid;

100. kutsub teema keerukust arvestades liikmesriike ja ELi institutsioone üles rakendama praeguse olukorra parandamiseks erinevaid lisameetmete pakette, et vähendada keerukust kõigi sidusrühmade jaoks ja minimeerida nõuete täitmisega seotud kulusid ettevõtetele ja maksuametitele; rõhutab seetõttu, et maksuskeemide lihtsustamine peaks olema esimene samm selguse suurendamisel nii liikmesriikide kui ka kodanike jaoks, kes on praegu teabevahetusest eemale jäetud;

101. kutsub komisjoni üles kogemustele tuginedes veelgi uurima võimalust piirata seonduvatele ettevõtetele tehtavate litsentsitasude maksete mahaarvamisi ettevõtte tulumaksu põhimaksetest kui viisi võidelda kasumi ettevõttesisese ümberpaigutamisega;

102. rõhutab asjaolu, et korduvatele kutsetele vaatamata nõustus esialgu vaid neli hargmaist ettevõtet[1] 17st tulema komisjoni ette, et arutada rahvusvahelise maksuplaneerimise küsimusi; leiab, et 13 hargmaise ettevõtte – mõned neist suure avaliku nähtavusega – esialgne keeldumine koostööst parlamendikomisjoniga on vastuvõetamatu ning kahjustab märkimisväärselt Euroopa Parlamendi ja kodanike väärikust, keda ta

[1] Airbus, BNP Paribas, SSE plc, Total S.A.

esindab; märgib siiski, et lõpuks nõustus 11 hargmaist ettevõtet[1] tulema erikomisjoni ette alles pärast seda, kui raporti üle oli TAXE-komisjonis juba hääletatud, ja veidi enne selle hääletamist täiskogus, kusjuures kaks hargmaist ettevõtet[2] keeldusid järjekindlalt; soovitab pädevatel asutustel seetõttu kaaluda nendelt ettevõtetelt Euroopa Parlamendi ruumidesse pääsemise õiguse äravõtmist ja tõsiselt kaaluda selge raamistiku kehtestamist ja käitumisjuhendis sätestatud ülesannete täiendamist läbipaistvusregistrisse kuuluvate organisatsioonide suhtes[3], pidades silmas koostööd parlamendikomisjonide ja muude poliitiliste organitega;

103. nõuab, et uuritaks finantseerimisasutuste rolli kahjulikele maksutavadele kaasaaitamises;

Maksualaste eelotsustega seotud koostöö ja kooskõlastamine

104. taunib 6. oktoobril 2015 nõukogus saavutatud poliitilise kokkuleppe sisu, mis ei vasta komisjoni 2015. aasta märtsi seadusandlikule ettepanekule direktiivi 2011/16/EL muutmiseks seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas; rõhutab, et viimati nimetatud ettepanekus nähti peale eelotsustega seotud teabe registreerimise ja automaatse edastamise üldise raamistiku ette ka sätted, mis võimaldaksid komisjonil selle rakendamist liikmesriikides tõhusalt jälgida ning tagada, et eelotsused ei avalda negatiivset mõju siseturule; rõhutab, et nõukogu seisukoha vastuvõtmine ei võimaldaks kasutada eelotsustega seotud teabe automaatse edastamise kõiki eeliseid, eriti seoses selle tõhusa rakendamisega, ning kutsub nõukogu seetõttu üles pidama kinni komisjoni ettepanekust, võttes nõuetekohaselt arvesse parlamendi arvamust selle kohta, eelkõige mis puudutab direktiivi kohaldamisala (mitte üksnes piiriülesed, vaid kõik eelotsused), selle tagasiulatuvat mõju (tuleks edastada kõik eelotsused, mis on veel jõus) ja teavet, mis esitatakse komisjonile, kellel peaks olema juurdepääs eelotsustele;

105. kutsub liikmesriike üles toetama kõikidel rahvusvahelistel foorumitel maksuametite automaatset teabevahetust kui uut ülemaailmset standardit; kutsub eelkõige komisjoni, OECDd ja G20 üles seda edendama ülemaailmse kaasava protsessi raames kõige asjakohasemate ja tõhusamate vahenditega; nõuab konkreetsete meetmete võtmist, et tagada automaatse teabevahetuse kujunemine tõeliselt üleilmseks ja seega ka tõhusaks, austades samas täielikult konfidentsiaalsusnõudeid, ning toetades arenguriikide jõupingutusi oma suutlikkuse suurendamisel, et nad saaksid automaatses teabevahetuses täielikult osaleda; rõhutab, et ELi-sisene automaatne teabevahetus võiks toimuda kogu ELi hõlmava keskregistri vormis, mis oleks juurdepääsetav nii komisjonile kui ka liikmesriikide pädevatele asutustele;

106. kutsub liikmesriike üles arvestama sellega, et kõik eelotsused, eriti kui need hõlmavad siirdehindu, oleksid tehtud kõigi asjaomaste riikide koostöös, et nende vahel toimuks automaatne, täielik ja viivitamatu asjakohase teabe vahetus ning et kõik riiklikud meetmed, mille eesmärk on vähendada maksustamise vältimist ja maksubaasi

---

1 Amazon, Anheuser-Busch InBev, Barclays Bank Group, Coca-Cola Company, Facebook, Google, HSBC Bank plc, IKEA, McDonald's Corporation, Philip Morris, Walt Disney Company.

2 Fiat Chrysler Automobiles, Walmart.

3 Läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise 2014. aasta kokkuleppe lisas 3 sätestatud käitumisjuhend.

kahanemist ELis, sealhulgas auditid, tuleks ellu viia ühiselt, pöörates asjakohast tähelepanu programmiga „FISCALIS 2020” omandatud kogemustele; kordab oma seisukohta, et kõigi teisi liikmesriike mõjutavate eelotsuste põhielementidest tuleks teavitada maksuameteid ja komisjoni, kuid need peaksid kajastuma ka hargmaiste ettevõtete riikide kaupa koostatavas aruandluses;

107. toonitab sellega seoses asjaolu, et teisi liikmesriike ei mõjuta mitte ainult piiriülesed, vaid ka riiklikud eelotsused, ning kutsub seepärast üles laiendama automaatset teabevahetust kõikidele direktiivi jõustumiskuupäeval veel jõus olevatele eelotsustele, mis on väljastatud liikmesriigi valitsuse või maksuameti või nende mis tahes territoriaalse või haldusliku allüksuse poolt või nende nimel; nõuab tungivalt, et komisjon etendaks eelotsuseid puudutavate andmete kogumise ja analüüsimise protsessis põhirolli;

108. nõuab lisaks raamistikku, mis võimaldaks automaatse teabevahetuse rakendamist tõhusalt kontrollida, vahetatava teabe statistiliste andmete kogumist ja avaldamist ning eelkõige seda, et komisjon asutaks hiljemalt 31. detsembriks 2016 turvalise keskregistri, et hõlbustada asjaomaste maksuametite teabevahetust; tuletab meelde, et maksualaste eelotsuste automaatse vahetamise süsteemi loomine toob kaasa väga suure kogutava teabe hulga, mis võib muuta tõeliselt probleemsete juhtumite tuvastamise keeruliseks; rõhutab, et lisaks 28 erinevate keelte ja haldustavadega liikmesriigi olemasolule muudab selline olukord nii komisjonile kui ka liikmesriikidele vajalikuks mõelda välja arukad meetodid kogutava teabe koguse ja mitmekesisusega toimetulemiseks, sh infotehnoloogia abil, et muuta liidusisene automaatne teabevahetus tõeliselt tulemuslikuks ja kasulikuks;

109. nõuab, et komisjon uuriks tingimusi pikemas perspektiivis kogu ELi hõlmava arvelduskojasüsteemi loomiseks, mille abil komisjonil oleks võimalik eelotsuseid süsteemselt jälgida, et suurendada süsteemi kindlust, järjepidevust, ühtsust ja läbipaistvust ning kontrollida, kas sellistel eelotsustel on teistele liikmesriikidele kahjulik mõju;

110. rõhutab, et komisjon peaks avaldama aastaaruande, milles tehakse kokkuvõte turvalises keskregistris sisalduvatest peamistest juhtumitest, et suurendada läbipaistvust kodanike jaoks, ning et seejuures peaks komisjon arvesse võtma vastastikuse abi direktiivis kehtestatud konfidentsiaalsussätteid;

111. kutsub komisjoni üles kaaluma ELi tasandil eelotsuste ühise raamistiku loomist, mis hõlmaks eelkõige järgmisi ühiseid kriteeriumeid:

– nõue kehtestada need põhjaliku ülekanduva mõju analüüsi põhjal, sealhulgas eelotsuste mõju kohta riikide maksubaasidele, kaasates kõik asjaomased osapooled ja riigid,

– nende avalikustamine kas täielikult või lihtsustatud kujul, kuid austades täielikult konfidentsiaalsusnõudeid,

– kohustus avaldada eelotsuste tegemise, nendest keeldumise ja nende tagasivõtmise kriteeriumid,

– võrdne kohtlemine ja kättesaadavus kõikidele maksumaksjatele,

– kaalutlusõiguse puudumine ja täielik vastavus aluseks olevatele maksusätetele;

112. palub komisjonil määratleda ELi ühised OECD reaalturuväärtuse põhimõtte kohaldamise suunised, eesmärgiga ühtlustada ELi liikmesriikide tavasid siirdehinna fikseerimisel nii, et siirdehinna kokkulepete sõlmimisel on riikide valitsustel vahendid samalaadsete ettevõtete ja mitte üksnes samalaadsete tehingute võrdlemiseks;

113. on seisukohal, et õiglane ja tõhus maksusüsteem nõuab piisavat läbipaistvus- ja usaldatavustaset; on seetõttu veendunud, et liikmesriikide maksuametitel ja vajaduse korral ka komisjonil peaks olema juurdepääs mis tahes õigusliku vahendi ja/või eelotsuse lõplikke kasusaajaid puudutavale teabele;

114. kutsub komisjoni üles kasutama muu hulgas direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ja milles maksukuriteod on laialt määratletud kuritegeliku tegevuse mõistega, et selgitada välja teatavate õiguslike vahendite lõplikud kasusaajad;

115. palub komisjonil luua komisjonis avalik keskregister, mis hõlmab kõiki maksuerandeid, -vabastusi, mahaarvamisi ja seaduslikke maksusoodustusi, mis mõjutavad äriühingute tulumaksu, ning kvantitatiivset eelarve mõjuhinnangut iga liikmesriigi kohta;

Äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas (CCCTB)

116. tervitab komisjoni 17. juunil 2015. aastal esitatud tegevuskava võitluseks maksustamise vältimise vastu ning äriühingute õiglasemaks ja tõhusamaks maksustamiseks ELis; palub komisjonil kiirendada õigusaktide kavandatavate muudatuste esitamist, et luua kiiresti kohustuslik üleeuroopaline äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas (CCCTB), mis käsitleb lisaks sooduskordade probleemile ja riikide maksusüsteemide ebakõladele ka enamikku nendest probleemidest, mis Euroopa tasandil põhjustavad maksubaasi kahanemist (eelkõige siirdehindadega seotud küsimused); kutsub komisjoni üles jätkama viivitamata 2011. aastal lõpetatud tööd, mis on seotud ettepanekuga võtta vastu nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud tulumaksubaas (CCCTB), võttes arvesse Euroopa Parlamendi seisukohta ja vahepeal ilmnenud uusi tegureid ning kasutades ära OECD tehtava töö kõige värskemaid järeldusi, sealhulgas maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskavast (BEPS) pärit standardeid, et võimaldada konsolideeritud teksti valmimist 2016. aasta jooksul;

117. kutsub komisjoni üles lisama oma ettepanekusse sätted, millega muuta selgemaks teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute ja püsiva tegevuskoha määratlused vastavalt majanduslikule sisule, hõlmates ka digitaalmajandust; juhib tähelepanu teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute olulisusele ja vajadusele takistamise asemel soodustada digitaalmajanduse investeeringuid ja arengut, et parandada ELi tärkava digitaalmajanduse konkurentsivõimet võrreldes teiste osalejatega USAs ja mujal; rõhutab, et olemasolevatest tõenditest nähtuvalt ei aita patentidega seotud maksusoodustused innovatsiooni hoogustada ja võivad põhjustada maksubaasi suuremat kahanemist kui kasumi ümberpaigutamine; rõhutab samas, et selliste süsteemide kuritarvitamine või ärakasutamine tuleb viia miinimumini, mis saavutatakse liikmesriikide kooskõlastatud tegevuse ja ühtsete standarditega ning määratledes, mida võib pidada teadus- ja arendustegevuse

edendamiseks ja mida mitte; rõhutab, et nn muudetud seosepõhisest lähenemisviisist patentidega seotud maksusoodustustele, mida soovitati BEPSi algatuses, ei piisa patendituluga seotud probleemide piisavaks kahandamiseks;

118. rõhutab, et maksustamise ja majandusliku sisu ning väärtuse loomise vahelise seose taastamiseks ja selle tagamiseks, et maksud makstakse riikides, kus toimub ettevõtte tegelik majandustegevus ja väärtuse loomine, samuti olemasolevate ebakõlade korrigeerimiseks tuleks nn jaotusvalemis teha vahet eri sektorite vahel, võttes arvesse nende eripära, seda eelkõige digitaalettevõtluse puhul, kuna digitaalmajanduses on maksuametitel palju raskem kindlaks määrata, kus täpselt luuakse väärtus; kutsub komisjoni üles hoolikalt kaaluma Euroopa Parlamendi seisukohta CCCBT küsimuses ja võtma vastu jaotusvalemi, mis kajastab ettevõtete tegelikku majandustegevust; kutsub komisjoni üles jätkama tööd selle jaotusmeetodi väljatöötamise konkreetsete variantidega, pidades iga sektori puhul eelkõige silmas selle mõju prognoosimist iga liikmesriigi maksutulule, arvestades tema majanduse struktuuri; rõhutab lisaks, et CCCTB on kasulik vahend BEPSiga võitlemiseks ning Euroopa lisaväärtuse loomiseks sõltumata sellest, kas maksutulu saab osaliselt kasutada ELi eelarve uute omavahenditena või mitte;

119. toetab kindlalt CCCTB võimalikult kiiret kohustuslikku kasutuselevõttu täies ulatuses; tunnustab komisjoni lähenemisviisi, kus esitatakse 2015. aasta juuni tegevuskava esimese sammuna lihtne äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas (ilma konsolideerimata), kuid toonitab, et selles jäetakse paljud, eelkõige ühtsel turul tegutsevaid ettevõtteid puudutavad küsimused lahtiseks, arvestades, et äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas ei näe ette konsolideerimise tõttu saamata jäänud tulude hüvitamist ega käsitle bürokraatiat ega siirdehindadega kaasnevat ebakindlust, mis on samuti üks põhilisi maksustamise vältimise vahendeid, mida hargmaised ettevõtted kasutavad, ega tee tegelikult lõppu maksubaasi ümberpaigutamisele liidu sees; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon kehtestaks CCCTB algatuse puhul konkreetse ja lühikese tähtaja „konsolideerimiselemendi” lisamiseks; palub komisjonil loobuda täiendavatest mõjuhinnangutest selle meetme osas, mis on olnud ELi päevakorras aastakümneid, millega on juba olnud seotud ulatuslik ettevalmistustöö ja mis on nõukogus peatatud pärast selle ametlikku esitamist 2011. aastal;

120. kutsub komisjoni üles kuni täieliku CCCTB vastuvõtmise ja selle täies ulatuses ELi tasandil rakendamiseni võtma viivitamata meetmeid, et tagada tõhus maksustamine, vähendada kasumi ümberpaigutamist (peamiselt siirdehindade abil), valmistada ette piiriülese kasumi ja kahjumi tasaarvestuse ajutine kord (kuni konsolideerimiseni), mis peaks olema ajutise iseloomuga ja piisavate tagatistega, et ei tekitataks täiendavaid võimalusi agressiivseks maksuplaneerimiseks, ning täiendavalt lisada asjakohased ja tõhusad kuritarvituste vastased eeskirjad kõikidesse asjakohastesse direktiividesse; kutsub komisjoni üles kontrollima olemasolevaid maksu- ja äriühinguõiguse alaseid direktiive ja direktiivide eelnõusid selles suhtes, kas need on tulemusliku maksustamise jõustamiseks sobivad; palub komisjonil valmistuda nende sätete kiireks vastuvõtmiseks; rõhutab, et kui soovitakse saavutada bürokraatia vähendamise eesmärki, peaks ühtse konsolideeritud maksubaasi rakendamisega kaasnema ka ühiste raamatupidamiseeskirjade rakendamine ja maksuküsimusi puudutavate haldustavade asjakohane ühtlustamine;

121. kutsub komisjoni üles esitama selged õigusaktid majandusliku sisu, väärtuse loomise ja püsiva tegevuskoha määratlemiseks, pidades eelkõige silmas võitlust fiktiivsete

äriühingute probleemiga, ning töötama välja ELi kriteeriumid ja õigusaktid teadus- ja arendustegevuse käsitlemiseks nii, et see oleks kooskõlas OECD asjaomase tööga, kuid ei piirduks ainult sellega, sest liikmesriigid reformivad praegu oma vastavat strateegiat, tehes seda sageli kumulatiivselt koos subsiidiumitega; rõhutab, et nendes õigusaktides tuleks selgelt osutada, et maksuameti antud sooduskorra ja selle aluseks oleva teadus- ja arendustegevuse vahel peab olema otsene seos; kutsub komisjoni üles vaatama läbi ELi õigusakte välismaiste kontrollitavate äriühingute kohta ja nende kohaldamist kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega Cadbury Schweppesi kohtuasjas (C-196/04), et tagada välismaiste kontrollitud äriühingute täielik kasutamine topeltmaksustamise juhtumite vältimiseks ka muudes olukordades kui täielikult kunstlike kordade puhul; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid välismaiseid kontrollitud äriühinguid käsitlevate eeskirjade ühtlustamiseks ELis;

122. üldtunnustatud määratluse puudumisel kutsub komisjoni üles tegema ka täiendavaid analüüse ja uuringuid agressiivse maksuplaneerimise ja kahjulike maksutavade, eelkõige topeltmaksustamise kokkulepete kuritarvituste ja hübriidse mittevastavuse instrumentide määratlemiseks, võttes arvesse nende võimalikke erinevaid negatiivseid mõjusid ühiskonnale, tagama nende järelevalvet ning täpsemalt välja selgitama maksustamise vältimise mõju ELis ja arenguriikides; kutsub komisjoni üles määrama kindlaks ka metoodika maksustamise vältimisest ja maksudest kõrvalehoidumisest tuleneva puudujäägi mõõtmiseks – nagu ta lubas 2015. aasta märtsis tehtud ettepanekus –, ning tagama nende mõõtmiste korrapärasus, et jälgida edusamme ning kujundada välja sobivad poliitilised vastused; palub komisjonil võtta vajalikud meetmed, et selgitada kõikide liikmesriikide nn sõltlasjurisdiktsioonide täpset staatust ja seda, millist mõjutusvahendit võiks kasutada, et muuta nende tavasid, eesmärgiga vältida maksubaasi kahanemist ELis;

123. tuletab meelde, et lisaks äriühingute maksustamise pettustele esineb ka märkimisväärne piiriülese käibemaksu pettus, kusjuures käibemaks on kõigi riigieelarvete peamine maks; kutsub komisjoni üles töötama selle probleemi lahendamiseks välja meetmeid, mis hõlmaksid ka selle teema paremat kooskõlastamist riikide maksuametite vahel;

Äriühingute maksustamise käitumisjuhend

124. nõuab äriühingute maksustamise käitumisjuhendi ja selle jõustamise eest vastutava töörühma kiiret reformimist, kuna selle kasulikkus on seni olnud mõneti vaieldav, eesmärgiga niihästi kõrvaldada tõkked, mis praegu tegelikult takistavad tõhusat võitlust kahjulike maksutavadega, kui ka kaasa aidata kogu Euroopat hõlmavale kooskõlastamisele ja koostööle maksupoliitika valdkonnas;

125. kutsub liikmesriike üles hea koostöö vaimus kinnitama ettepanekud, mis on esitatud komisjoni 17. juuni 2015. aasta tegevuskavas äriühingute õiglaseks ja tõhusaks maksustamiseks ELis; on veendunud, et töörühma legitiimsusele tuleks kasuks suurem läbipaistvus ja aruandekohustus; soovib seetõttu töörühma juhtimise ja volituste ümberkujundamist, sealhulgas püsiva, poliitiliselt vastutava esimehe määramist, töörühma töömeetodite parandamist, nii et need hõlmaksid võimalikku jõustamismehhanismi, rahandusministrite või kõrgemate ametnike korrapärast osalemist töörühma töös, et suurendada selle tähtsust, ja paremat töörühmasisest teabevahetust, pidades silmas BEPSi probleemide tulemuslikku lahendamist; nõuab ka juhendis kehtestatud kriteeriumite uuendamist ja laiendamist, et hõlmata uusi

kahjulike maksustamistavade vorme, sealhulgas kolmandates riikides; kutsub töörühma esimeest ja nõukogu üles andma regulaarselt oma pädevale komisjonile aru ja informeerima töörühma tegevusest, eelkõige seoses oma kaks korda aastas esitatavate aruannetega ECOFINile;

126. kutsub nõukogu üles üldisemalt toetama piiriülestes maksuküsimustes ELi tasandil tõelise demokraatliku kontrolli edendamist eeskujul, mis on juba olemas muudes valdkondades, kus liikmesriikidel või muudel sõltumatutel institutsioonidel, nt Euroopa Keskpangal ja ühtse järelevalvemehhanismi järelevalvenõukogul, on ainupädevus; kutsub nõukogu ja liikmesriike üles kaaluma võimalust luua kõrgetasemeline maksupoliitika töörühm, nagu on soovitanud ka komisjoni president; rõhutab, et selline parlamendi ees aruandekohustuslik „maksukomisjon" hõlmaks majandus- ja rahanduskomitee eeskujul nõukogu ja komisjoni, samuti sõltumatuid eksperte ja see teostaks üldisemalt järelevalvet õigusliku ja mitteõigusliku maksupoliitika üle ning annaks aru ECOFINile; soovib, et Euroopa Parlament saaks õiguse esitada käitumisjuhendi töörühmale omal algatusel kaebus juhul, kui ta leiab, et liikmesriigi meede vastab käitumisjuhendis sätestatud kahjuliku maksukonkurentsi kriteeriumitele;

127. kutsub komisjoni üles avaldama teise ajakohastatud versiooni õigusbüroo Simmons & Simmons 1999. aastal avaldatud haldustavasid käsitlevast aruandest, millele viidatakse käitumisjuhendi töörühma 1999. aasta aruande (Primarolo aruanne, SN 4901/99) punktis 26;

128. nõuab tungivalt, et nõukogu ja liikmesriigid, järgides aluslepinguid ja austades liikmesriikide pädevust otsese maksustamise valdkonnas, parandaksid töörühma läbipaistvus-, vastutus- ja järelevalvealast tööd, ning palub komisjonil algatada ühenduse meetodil põhineva raamõigusakti vastuvõtmine; peab ülimalt oluliseks laiema avalikkuse ulatuslikumat teavitamist töörühma tööst;

129. kutsub komisjoni üles rakendama täielikult Euroopa Ombudsmani soovitused eksperdirühmade koosseisu kohta ja võtma vastu tegevuskava, mis tagab, et eksperdirühmad koostatakse tasakaalustatult; rõhutab, et selle eesmärgi suunas töötades tuleb viivitamata käivitada praeguse struktuuri ja koosseisu reformid; rõhutab, et reformidega ei kaasneks seadusandlikuks tegevuseks vajaliku tehnilise oskusteabe hulga vähenemine, sest seda saab koguda ka avalikkusega konsulteerimise või kõigi huvirühmade esindajatele avatud ekspertide avalike kuulamiste käigus; kutsub komisjoni üles võtma vastu huvide konflikti selge määratluse ja kehtestama tugeva poliitika, mis ei laseks huvide konfliktist ohustatud osalejatel ning maksudest kõrvalehoidumises või muus kuriteos süüdi mõistetud organisatsioonide esindajatel olla mis tahes eksperdi- või nõuandva kogu aktiivsed liikmed;

Riigiabi

130. tervitab ja toetab kindlalt komisjoni kui pädeva konkurentsiasutuse keskset rolli käimasolevates eelotsuseid käsitlevates riigiabi uurimistes; peab kohatuks mitme liikmesriigi korduvalt ette tulnud salastatud tegevust selliste projektide puhul, mis on saanud riigiabi; julgustab komisjoni kasutama täies ulatuses oma ELi konkurentsieeskirjadest tulenevaid volitusi, et võidelda kahjulike maksutavadega ning sanktsioneerida liikmesriike ja ettevõtteid, kelle puhul leiab kinnitust selliste tavade järgimine; rõhutab, et komisjon peab eraldama rohkem rahalist ja inimressurssi, et

suurendada oma võimekust algatada koheselt kõik vajalikud maksudega seotud riigiabi uurimised; rõhutab, et liikmesriigid peavad tegema komisjoniga uurimismenetluste raames täielikku koostööd ja vastama teabenõuetele;

131. kutsub komisjoni üles hiljemalt 2017. aasta keskpaigaks oma riigiabi ajakohastamise algatuse raames vastu võtma uusi suuniseid, milles selgitatakse maksudega seotud riigiabi ja nn sobivate siirdehindade tähendust, et kaotada nii õiguskuulekate maksumaksjate kui ka maksuametite õiguskindlusetus, sätestades vastavalt liikmesriikide maksutavade raamistiku ja takistamata tuginemist õiguspärastele eelotsustele; ei nõustu vaidlusi ja eelkõige siirdehindade alaseid vaidlusi ebatõhusalt käsitleva vahekohtu konventsiooni kasulikkusega; leiab, et see vahend tuleks ümber kujundada ja muuta tõhusamaks või asendada ELi vaidluste lahendamise mehhanismiga, mille vastastikuse kokkuleppe menetlused on tõhusamad;

132. kutsub komisjoni üles algatama uurimist ka teiste LuxLeaksi skandaali käigus ilmnenud konkurentsi kahjustavate meetmete ja siirdehindade kasutusega sarnase iseloomuga või mõjuga meetmete suhtes;

133. kutsub komisjoni üles kooskõlas ulatuslikuma vastutusega, mis riigiabi ajakohastamisega liikmesriikidele omistatakse, kaaluma riikide maksuametite võrgustiku loomist parimate tavade vahetamiseks ja selleks, et järjekindlamalt vältida selliste maksumeetmete kasutuselevõttu, mis võiksid kujutada endast ebaseaduslikku riigiabi; kutsub komisjoni suurendama (reformitud) käitumisjuhendi töörühma tegevuse ja komisjoni konkurentsieeskirjade jõustamise strateegilist koostoimet maksudega seotud riigiabi valdkonnas;

134. märgib asjaolu, et praegused riigiabi kontrolli eeskirjad püüavad tegeleda konkurentsi moonutavate tavadega, nõudes ettevõtetelt sisse põhjendamatult saadud eelised; kutsub komisjoni üles hindama võimalust muuta kehtivaid eeskirju, et lubada tagastada pärast ELi riigiabi eeskirjade rikkumist sissenõutud summad liikmesriikidele, kelle maksubaas kahanes, või ELi eelarvesse, kuid mitte ebaseaduslikku maksudega seotud riigiabi andnud liikmesriikidele, nagu seda praegu tehakse; kutsub komisjoni üles muutma kehtivaid eeskirju viisil, mis lubaks riigiabi eeskirjade rikkumise korral kehtestada asjaomaste riikide ja ettevõtete suhtes sanktsioone;

Läbipaistvus

135. on seisukohal, et liidul on potentsiaali saada maksude läbipaistvuse vallas eeskujuks ja ülemaailmselt juhtivaks jõuks;

136. rõhutab läbipaistvuse olulisust, pidades silmas hargmaiste ettevõtete avaliku vastutuse suurendamist ja uurimist läbi viivate maksuhaldurite toetamist; rõhutab, et see võib olla tugeva ennetava mõjuga ning muuta käitumist nii nõudeid mittetäitvate ettevõtete maine ohustamise kaudu kui ka teabe jõudmise kaudu pädevatele asutustele, kes saavad siis vastu võtta asjakohaseid parandusmeetmeid ja sanktsioone; rõhutab, et vajadus tagada läbipaistvus peaks olema tasakaalus vajadusega kaitsta tundlikke ärihuve ja järgida andmekaitse-eeskirju;

137. on seisukohal, et hargmaiste ettevõtete tegevuse suurem läbipaistvus on väga oluline, tagamaks et maksuhaldurid saaksid tõhusalt maksubaasi kahanemise ja kasumi

ümberpaigutamisega võidelda; kordab seetõttu oma seisukohta, et kõigi sektorite hargmaised ettevõtted peaksid oma finantsaruannetes, mis on esitatud liikmesriikide ja kolmandate riikide kaupa, kus neil on tegevuskoht, avalikustama selgelt ja arusaadavalt koondteabe, mis sisaldab kasumit või kahjumit enne tulumaksu, maksusid kasumilt või kahjumilt, töötajate arvu, hoitavat vara ja põhiteavet eelotsuste kohta (aruandlus riikide lõikes); rõhutab, et oluline on teha see teave avalikult kättesaadavaks, võimaluse korral ELi keskregistri kujul; rõhutab, et VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad, kes ei ole hargmaised ettevõtted, peaksid olema sellisest kohustusest vabastatud; palub nõukogul 2015. aasta lõpuks vastu võtta Euroopa Parlamendi seisukoht, mille poolt hääletati 2015. aasta juulis aktsionäride õigusi käsitlevas direktiivi vastuvõtmisel; rõhutab, et läbipaistvuse nõudeid tuleb kavandada ja rakendada nii, et need ei tooks kaasa ELi ettevõtete sattumist ebasoodsasse konkurentsiolukorda;

138. kutsub liikmesriike üles rakendama maksuametitele kättesaadavate ulatuslikumate riigipõhiste aruannete süsteemi, mis tugineks OECD standardile ja sisaldaks üksikasjalikumaid andmeid, näiteks maksudeklaratsioone ja kontsernisiseseid tehinguid; toonitab, et ettevõtete maksuteabe esitamisega teistele maksuasutustele peab kaasnema ka vaidluste lahendamise mehhanismide tõhustamine, et täpsustada osapoolte õigusi ja vältida negatiivseid kõrvalmõjusid; rõhutab, et kolmandate riikide maksuasutustele tuleks teavet edastada vaid juhul, kui konkreetses riigis on loodud ELi vahekohtu konventsiooniga võrreldav struktuur; nõuab ka ühtlustatud raamatupidamisstandardite väljatöötamist, mis võimaldaks eeskätt litsentsitasude üksikasjalikumat avalikustamist;

139. palub komisjonil kooskõlas oma varasemate hinnangute ja seisukohtadega seda seisukohta toetada ning võtta kõik vajalikud meetmed selle kohaldamise laiendamiseks kõikidele siseturul tegutsevatele hargmaistele ettevõtetele, ning kutsub OECDd üles toetama selle laiendamist üle maailma, et tagada kõigile piiriüleselt tegutsevatele ettevõtetele ühesugused kohustused; rõhutab asjaolu, et läbipaistvuse suurendamiseks kavandatud meetmed on küll vajalikud, kuid mitte piisavad probleemi terviklikuks lahendamiseks, ning et ka riikide, ELi ja rahvusvahelisi maksusüsteeme tuleb põhjalikult reformida;

140. rõhutab, et praegune läbipaistmatus rahvusvahelises maksusüsteemis võimaldab hargmaistel ettevõtetel vältida maksustamist, hiilida kõrvale riikide maksualastest õigusaktidest ja paigutada oma kasum ümber maksuparadiisidesse; kutsub komisjoni üles tagama, et pädevatel asutustel on täielik juurdepääs nii ettevõtete kui ka usaldusfondide tegelike tulusaajate keskregistritele kooskõlas neljanda rahapesuvastase direktiiviga; kutsub liikmesriike üles neljanda rahapesuvastase direktiivi kiiresti üle võtma, tagades tegelike tulusaajate keskregistrites sisalduvale teabele laialdase ja lihtsustatud juurdepääsu; kordab oma seisukohta, et need registrid peaksid olema avalikud;

141. tunnustab komisjoni tehtud tööd Euroopa maksukohustuslasena registreerimise numbri (TIN) kasutuselevõtmiseks; kutsub komisjoni üles esitama Euroopa maksukohustuslasena registreerimise numbrit käsitleva ettepaneku, mis lähtuks ELi TIN-numbri kirjeldusest komisjoni 2012. aasta tegevuskavas maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamiseks (tegevus 22); tuletab meelde, et TINi peetakse parimaks maksumaksjate tuvastamise vahendiks, ja nõuab seega selle projekti kiiremat elluviimist; palub komisjonil samal põhjusel teha

aktiivselt tööd ülemaailmsel tasandil sarnase identifitseerimisnumbri, nt regulatiivse järelevalvekomitee juriidiliste isikute ülemaailmse tunnuse (LEI) kasutuselevõtmiseks;

142. rõhutab lisaks, et läbipaistvus on oluline ka käimasolevates eelotsuseid käsitlevates riigiabi uurimistes;

143. kutsub komisjoni üles analüüsima, kas ja mil viisil võiks ELis rakendada USA valitsuse raamatupidamisstandardite ameti (GASB) eeskirja[1], mille kohaselt peavad osariigi- ja kohalikud omavalitsused esitama aruande majanduse arengu eesmärgil ettevõtetele antavate maksuvabastuste tõttu kaotatud tulu kohta;

Rikkumisest teatajate kaitse

144. kutsub komisjoni üles tegema hiljemalt 2016. aasta juuniks ettepaneku ELi õigusraamistiku loomiseks rikkumisest teatajate jt selliste isikute tõhusaks kaitsmiseks; rõhutab, et ei ole vastuvõetav, kui kodanikke ja ajakirjanikke, kes avalikkuse huvides tegutsedes avaldavad teavet või teavitavad arvatavast rikkumisest, väärteost, pettusest või ebaseaduslikust tegevusest, ootab õiguskaitse asemel pigem süüdistuse esitamine, eriti kui on tegu maksustamise vältimise, maksustamisest kõrvalehoidumise, rahapesu või muu ELi aluspõhimõtteid, näiteks lojaalse koostöö põhimõtet rikkuva tegevusega;

145. kutsub komisjoni üles kaaluma vahendeid, millega tagada selline kaitse põhjendamatute süüdistuste, majandussanktsioonide ja diskrimineerimise eest, kindlustades samas ka konfidentsiaalsuse ja ärisaladuste kaitse; juhib sellega seoses näitena tähelepanu USA Dodd-Franki seadusele, millega nähakse ette rikkumisest teatajatele tasu ametiasutuste algse teabega varustamise eest ja ka kaitse süüdistuse saamise ja töökaotuse vastu, arvestades siiski, et selline tasu ei tohiks olla stiimuliks tundliku äriteabe avalikustamisele; teeb ettepaneku luua sõltumatu Euroopa organ, kes vastutab vastava teabe kogumise ja uurimise läbiviimise eest, ja üleeuroopaline rikkumisest teatajate ühisfond, et tagada asjakohane rahaline toetus rikkumisest teatajatele, ning rahastada mõlemat maksumehhanismi abil proportsionaalselt tagastatavatest või rikkumiste eest makstud trahvidest; on seisukohal, et rikkumistest teatajatele tuleks tagada kaitse ka juhul, kui nad teavitavad avalikkust pärast seda, kui riikliku või ELi tasandi pädevate asutuste teavitamisele ei ole ühe kuu jooksul järgnenud mingit reaktsiooni;

Ettevõtja sotsiaalne vastutus

146. on seisukohal, et vastutustundlikku maksustrateegiat tuleks pidada üheks ettevõtja sotsiaalse vastutuse aspektiks, eriti arvestades ettevõtja sotsiaalse vastutuse uuendatud määratlust, mille kohaselt on tegu „ettevõtja vastutusega tema tegevusega ühiskonnale avalduva mõju eest”[2]; avaldub kahetsust, et enamik ettevõtjaid ei kajasta seda oma sotsiaalse vastutuse aruandes; rõhutab asjaolu, et agressiivne maksuplaneerimine ei ole ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõttega kooskõlas; kutsub komisjoni üles uues ELi

---

1 „Tracking corporate tax breaks: a welcome new form of transparency emerges in the US”, Tax Justice Network.

2 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas”, (COM(2011)0681), lk 6.

ettevõtja sotsiaalse vastutuse strateegias seda teemat käsitlema ja selle täpsemat sisu määratlema;

Kolmandad riigid

OECD

147. toetab OECD BEPSi tegevuskava, tunnistades samas, et tegu on kompromissdokumendiga, mis ei lähe maksustamise vältimise probleemi ulatust arvestades lahendustega piisavalt kaugele, ning et need ettepanekud peaksid olema edasise tegevuse aluseks ELi ja maailma tasandil; nõuab, et OECD, selle liikmesriigid ja kõik teised kaasatud riigid looksid tugeva jälgimisvahendi, et hinnata edusamme nimetatud suuniste rakendamisel, koguda tõendeid nende tõhususe kohta ning võtta võimaluse korral parandusmeetmeid;

148. soovitab tugevdada OECD ja komisjoni vahelisi institutsioonilisi sidemeid ja koostööd, et jätkuvalt tagada mõlema protsessi kokkusobivus ja vältida topeltstandardeid; kutsub liikmesriike üles võtma oma riiklikusse õigusse viivitamata üle kõik ELi õigusaktid, mis põhinevad OECD suunistel, muutes nii ELi OECD soovituste elluviimisel teerajajaks; rõhutab siiski, et OECD lähenemisviisi aluseks on endiselt nn pehme õigus ja et selle meetmeid tuleb ühtse turu vajadustega arvestamiseks täiendada nõuetekohase ELi tasandi õigusraamistikuga, nt BEPSi-vastase direktiivi kujul, mis läheks OECD BEPSi algatusest kaugemale valdkondades, mis ei ole piisavalt kaetud;

Maksuparadiisid

149. nõuab ELi ühist lähenemisviisi maksuparadiisidele; kutsub komisjoni üles jätkama eelkõige oma tööd eesmärgiga töötada välja ja võtta vastu Euroopa määratlus, ühtsete kriteeriumite kogum maksuparadiiside tuvastamiseks sõltumata nende asukohast ning asjakohased sanktsioonid nendega koostööd tegevatele riikidele, võttes aluseks oma 2012. aasta detsembri soovituse meetmete kohta, mille eesmärk on julgustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid (st minnes kaugemale teabevahetusest ja läbipaistvusest ja lisades õiglase maksukonkurentsi ja tõhusa maksustamise), ja neid agressiivseks maksuplaneerimiseks kasutavatele ettevõtetele, ning määrama kindlaks selliste jurisdiktsioonide suhtes kohaldatavad asjakohased ühised meetmed; viitab seoses selliste võimalike meetmete mittetäieliku nimekirjaga oma ülalnimetatud 21. mai 2013. aasta resolutsioonile maksupettuste,

maksudest kõrvalehoidumise ja maksuparadiiside vastase võitluse kohta[1]; kordab, et regulaarselt uuendatavad ning kõikehõlmavatel, läbipaistvatel, tugevatel, objektiivselt kontrollitavatel ja üldtunnustatud näitajatel põhinevad täielikud Euroopa nimekirjad oleksid palju mõjusamad vahendid, millega edendada head maksuhaldustava ja muuta maksukäitumist nimetatud jurisdiktsioonide sees ja nende suhtes;

150. kutsub komisjoni üles lisama Euroopa musta nimekirja territooriumid, kus antakse üksustele maksueeliseid, nõudmata olulise majandustegevuse olemasolu selles riigis, kus tegelik maksustamistase on märkimisväärselt madal ja ei tagata automaatset maksuteabe vahetamist teiste jurisdiktsioonidega;

151. rõhutab eelkõige vajadust tagada, et väljaminevaid rahavoogusid maksustataks vähemalt ühel korral, kehtestades näiteks kinnipeetava maksu või võrdväärsed meetmed, et vältida kasumi maksustamata väljaviimist EList, ning palub komisjonil esitada vastav seadusandlik ettepanek, näiteks ema- ja tütarettevõtjate direktiivi ning intressidee ja litsentsitasude direktiivi läbivaatamise teel; toonitab, et tuleb kehtestada süsteem, kus riiklikule maksuametile peab selle toimingu tõendamiseks esitama kinnitava dokumendi ja teatama sellest komisjonile, kaitstes sel viisil ühisturgu ja säilitades seose kasumi ja majandusliku väärtuse loomise koha ning nende maksustamiskoha vahel; rõhutab, et selline süsteem tuleks topeltmaksustamise ja vaidluste vältimiseks hoolikalt läbi mõelda; toetades asjaolu, et OECD edendab maksuküsimuste mitmepoolset käsitlusviisi eesmärgiga muuta rahvusvaheline maksustamiskord sujuvamaks ja tagada, et kasum maksustatakse kohas, kus väärtus loodi, kutsub samas komisjoni üles suurendama ELi rolli rahvusvahelisel areenil, rääkima ühel häälel ning looma ühtse raamistiku kahepoolseteks lepinguteks maksuküsimustes ja selleks, et järk-järgult asendada tohutu hulk kahepoolseid maksulepinguid ELi ja kolmanda jurisdiktsiooni vaheliste lepingutega; rõhutab, et see oleks kõige tõhusam viis, kuidas võidelda soodsaimate lepingute otsimise tavade vastu; kutsub seniks liikmesriike üles lisama oma maksulepingutesse kuritarvitustevastased klauslid vastavalt BEPSi ettepanekutele;

152. leiab, et vabakaubanduslepingute kehtestamisega peab kaasnema parem maksualane koostöö, et ära hoida maksustamise vältimist samadel turgudel konkureerivate ettevõtete poolt ja tagada võrdsed tingimused; palub seetõttu komisjonil võtta kõigis ELi vabakaubanduslepingutes kasutusele maksusätted, mis kohustaksid partnerriike kohaldama head maksuhaldustava ja tagaksid maksuküsimustes vastastikkuse; rõhutab, et hea maksuhaldustava platvormi raames tehtud töö loob hea aluse selle

---

[1] Järgnevalt mõned nendest meetmetest: peatada või tühistada kehtivad topeltmaksustamise konventsioonid musta nimekirja kuuluvate jurisdiktsioonidega; keelustada juurdepääs ELi kaupade ja teenuste avalikele hangetele ning keelduda riigiabi andmisest ettevõtetele, mis baseeruvad mustas nimekirjas olevates jurisdiktsioonides; keelustada ELi finantseerimisasutustel ja finantsnõustajatel tütarettevõtete ja filiaalide asutamine ja pidamine mustas nimekirjas olevates jurisdiktsioonides ning kaaluda selliste Euroopa finantseerimisasutuste ja finantsnõustajate tegevuslubade tühistamist, mis säilitavad filiaalid ning jätkavad tegutsemist mustas nimekirjas olevates jurisdiktsioonides; kehtestada erimaks kõigile musta nimekirja kantud jurisdiktsioonidesse tehtavatele või sealt saabuvatele ülekannetele; uurida eri võimalusi musta nimekirja kantud jurisdiktsioonides asutatud ettevõtete õigusliku seisundi mittetunnustamiseks ELis; kohaldada tariifseid tõkkeid kaubanduse suhtes musta nimekirja kantud kolmandate riikidega.

kontseptsiooni rakendamiseks; rõhutab, et sama võiks kohaldada ELi koostöölepingute suhtes;

153. palub ELi asutustel mitte teha koostööd jurisdiktsioonidega, mis ei tee koostööd maksuküsimustes, ega ettevõtetega, mis on mõistetud süüdi maksupettuses, maksudest kõrvalehoidumises või agressiivses maksuplaneerimises; palub, et sellised asutused nagu Euroopa Investeerimispank ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ei teeks enam oma finantsvahendajate kaudu koostööd mittekoostööaldiste maksujurisdiktsioonidega; palub ELi asutustel võtta lisaks kohustus mitte anda ELi vahendeid ettevõtetele, mis on mõistetud süüdi maksupettuses, maksudest kõrvalehoidumises või agressiivses maksuplaneerimises;

154. kutsub komisjoni üles kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et soodustada arenenud riikide suhtes kooskõlastatumat lähenemisviisi, et edendada suuremat vastastikkust maksuküsimustes, eriti mis puudutab väliskontode maksustamisnõuete seaduse jõustumise järgset teabevahetust Ameerika Ühendriikidega; kutsub 27. mai 2015. aasta ELi ja Šveitsi vahelist automaatse finantskontode alase teabevahetuse lepingut arvesse võttes komisjoni üles ühtse turu kaitseks hoolikalt jälgima mõnede kahjulike maksutavade kokkulepitud järkjärgulist kaotamist Šveitsis vastavalt BEPSi suunistele ning seda, et tulevikus ei kehtestataks uusi kahjulikke maksumeetmeid; kutsub komisjoni üles esitama Šveitsiga peetavate läbirääkimiste käigus ettepaneku kehtestada Šveitsi õiguses välismaiseid kontrollitud äriühinguid käsitlevad eeskirjad; rõhutab, et komisjon peab tagama, et Šveits järgiks maksustamise valdkonnas ELi lähenemisviisi, ja andma aru Euroopa Parlamendile;

155. tuletab meelde, et kõik liikmesriigid on seoses konventsiooniga vastastikuse haldusabi kohta maksuküsimustes ning seoses ELi asjaomaste direktiivide 2014. aasta läbivaatamisega[1] valinud automaatsel teabevahetusel põhineva mitmepoolse lähenemisviisi; rõhutab, et need kaks algatust on maksudest kõrvalehoidumise ja pangasaladuse vastu võitlemisel kesksed elemendid, kuna sisaldavad finantseerimisasutuste kohustust edastada maksuametitele ulatuslikku teavet residentide kohta, kelle tulu on tekkinud seoses välisomandis olevate varadega;

Arenguriigid

156. toonitab asjaolu, et maksustamise vältimise vastaste meetmete ja poliitikasuundade väljatöötamisel tuleb riikide, ELi ja rahvusvahelisel tasandil erilist tähelepanu pöörata arenguriikide, eriti vähim arenenud riikide olukorrale, mida äriühingute maksustamise vältimine tavaliselt kõige enam mõjutab ja kus maksubaas on tavaliselt väga kitsas ja maksude suhe SKPsse madal; rõhutab, et sellised meetmed ja poliitikasuunad peaksid aitama suurendada riikide tulusid vastavalt nende territooriumil loodud lisandväärtusele, et rahastada asjakohaselt nende arengustrateegiaid, aastatuhande arengueesmärkide saavutamist ja 2015. aasta järgse arengu tegevuskava täitmist; väljendab sellega seoses heameelt ÜRO maksuasjade rahvusvahelise koostöö eksperdikomisjonitegevuse üle; palub komisjonil toetada olemasolevates rahvusvahelistes algatustes arenguriikide huve ja kaasata arenguriikide esindajad oma hea maksuhaldustava platvormi;

---

[1] ELi hoiuste intresside maksustamise direktiiv ja maksustamisalase halduskoostöö direktiiv.

157. kutsub ELi ja OECD BEPSi liikmeid üles tagama, et OECD väljatöötatud uus automaatset teabevahetust käsitlev ülemaailmne standard sisaldaks üleminekuperioodi arenguriikidele, kellel ei ole haldussuutlikkuse puudumise tõttu võimalik praegu vastastikuse automaatse teabevahetuse nõudeid täita;

158. kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid lisameetmeteks, mis aitaksid suurendada arenguriikides eelkõige maksualast haldussuutlikkust, et võimaldada nende haldusasutustega tõhusat maksualast teabevahetust; nõuab arenguriikide platvormi loomist automaatse teabevahetuse katseprojektide elluviimise teel; kutsub arenguriike üles edendama seoses maksuküsimustega piirkondlikke lepinguid või muid koostöövorme, et parandada oma positsiooni läbirääkimistel välismaiste otseinvestorite ja hargmaiste ettevõtetega ning käsitleda ühist huvi pakkuvaid küsimusi;

159. kutsub liikmesriike üles tagama, et nende arenguabiasutused saaksid oma arengupoliitika raames maksuküsimustega tegelemisel kasutada piisavalt tehnilist pädevust, eelkõige rahandusministeeriumitelt ja maksuametitelt;

160. viitab oma 8. juuli 2015. aasta resolutsioonis (maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta) esitatud tegevuskavale; õhutab kõiki riike ja selliseid rahvusvahelisi organisatsioone nagu ÜRO osalema kaasavas protsessis ja andma oma panust G20/OECD maksusid käsitlevasse kavasse, tegeledes BEPSiga ning edendades rahvusvahelisel tasandil maksude läbipaistvust ja maksuteabe jagamist kogu maailmas näiteks automaatse teabevahetuse ühtse standardi väljatöötamise või tegelike tulusaajate avalikustamise kaudu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama ÜRO suuremat rolli tulevastes rahvusvahelistes maksualastes aruteludes, toetades näiteks ülemaailmse maksuorgani loomist ÜRO egiidi all;

Maksunõustajad

161. juhib tähelepanu problemaatilisele ja küsitavale olukorrale, kus ühed ja samad ettevõtted pakuvad ühelt poolt maksunõustamis-, auditeerimis- ja konsultatsiooniteenuseid maksuametitele, näiteks maksusüsteemide kavandamiseks või maksulaekumiste parandamiseks, ning teiselt poolt pakuvad maksuplaneerimisteenuseid hargmaistele ettevõtetele, mis võivad ära kasutada nõrkusi riikide maksuseadustes;

162. tuletab meelde, et olemas on Euroopa õigusraamistik, mis koosneb muu hulgas viimasest audituri reformi käsitlevast paketist ja mille Euroopa Parlament on 3. aprilli 2014. aastal[1] heaks kiitnud; palub komisjonil tagada, et asjaomaseid õigusakte kohaldatakse liikmesriikides ettenähtud ajal ja kooskõlas taotletud eesmärkidega;

163. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekud suunisteks maksunõustamisteenuste sektorile ning kokkusobimatuskorra kehtestamiseks maksunõustajatele ja vajaduse korral pankadele, et luua raamistik, mille abil tõhusalt ennetataks huvide konflikte teenuste osutamisel avalikule ja erasektorile;

164. kutsub komisjoni lisaks üles käivitama uurimise nimetatud sektori koondumise ja

[1] Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0283 ja P7_TA(2014)0284.

sellest tuleneva võimaliku konkurentsimoonutuse hindamiseks; soovitab selles uurimises võtta eraldi vaatluse alla ka küsimus, kas maksunõustamise ja auditeerimisfunktsioonid samas ettevõttes võivad tekitada huvide konflikte, ning soovitada asjakohaseid meetmeid, võttes muu hulgas kasutusele mehhanismid nõustamisettevõtete üksuste teineteisest lahutamiseks;

165. palub komisjonil anda viivitamata hinnang võimalusele, kas ettevõtete, pankade, raamatupidamisettevõtete ja finantsnõustajate suhtes, kes on tõestatult seotud maksude vältimise ja agressiivse maksuplaneerimise rakendamise või edendamisega, on võimalik kehtestada selline õigusraamistik, millega nähakse ette piisavad sanktsioonid; rõhutab, et sanktsioonidel peaks olema heidutav mõju ja need võivad muu hulgas hõlmata trahve, juurdepääsu tõkestamist ELi eelarvest rahastamisele, nõuandva tegevusega keelustamist ELi institutsioonides ning äärmuslike ja korduvate juhtumite puhul tegevuslubade tühistamist;

Täiendavad meetmed riikide tasandil

166. julgustab võtma riikide tasandil ELi ja OECD raamistikest lähtuvaid täiendavaid meetmeid maksustamise vältimise vastu võitlemiseks, sest kooskõlastamata tegevus võib tekitada uusi ebakõlasid ja võimalusi maksude vältimiseks; rõhutab, et parim vahend maksubaasi kahanemise vastu võitlemiseks on koostöö, mitte ühepoolne soodusrežiimide kehtestamine investeeringute ligimeelitamiseks;

167. kutsub komisjoni üles kehtestama suunised liikmesriikide antavatele maksuamnestiatele, eesmärgiga määrata kindlaks tingimused, mille puhul kõnealused amnestiad on kooskõlas kapitali vaba ringlust ja teenuste osutamise vabadust käsitlevate ELi aluslepingute sätete, riigiabi ja rahapesu tõkestamise eeskirjade ning ELi ühise maksuparadiisidevastase lähenemisviisiga; tuletab meelde vajadust kasutada sellist teguviisi äärmise ettevaatusega, et mitte õhutada maksudest kõrvalehoidujaid ootama järgmist amnestiat;

168. kutsub liikmesriike üles kehtestama litsentsitasudelt maksude kinnipidamise kord, mis tagab litsentsitasude maksustamise ka nendes kolmandates riikides, keda kahepoolsed maksulepingud ei hõlma;

169. nõuab tungivalt, et enne selliste maksumeetmete kehtestamist, millel võib olla mõju välismaal, koostaksid liikmesriigid – vajaduse korral komisjoni tehnilisel toel – teistesse riikidesse ülekanduvaid mõjusid hõlmavad mõjuhinnangud; nõuab maksustamise vältimise küsimuses riikide parlamentide tõhusat kaasamist, sest mitte ükski maksustamiskord või maksustamislahendus ei tohi pääseda seadusandja nõuetekohasest hinnangust ja demokraatlikust kontrollist;

170. kutsub liikmesriike tungivalt üles maksuametite ressursikärpeid peatama ja läbi vaatama, suurendama investeeringuid ja maksuametite tõhusust ning tagama töötajate parema ümberpaigutamise ning tehnoloogia ja eriteadmiste uuendamise, et võidelda üha keerukamaks muutuvate kahjulike maksutavade väljaarendamise ja mõjuga; kutsub komisjoni üles pakkuma sellistele jõupingutustele tehnilist tuge, eelkõige programmi „FISCALIS 2020” raames; kutsub liikmesriike üles töötama välja ka lihtsamad, tõhusamad ja läbipaistvamad maksustamiskorrad liikmesriikide, kodanike ja ettevõtjate huvides;

171. tuletab meelde, et avalikud hanked moodustavad ELis 16% SKPst; palub hinnata võimalust kehtestada riigihangete direktiivi järgmise muutmise käigus riigihangetel esitatavatele pakkumustele maksude, läbipaistvuse või koostööga seotud kriteeriumid; kutsub liikmesriike ka üles kaaluma nende ettevõtete riigihangetel osalemisest kõrvalejätmist, kelle osalemine agressiivses maksuplaneerimises ja maksustamise vältimise skeemides on tõestatud;

172. rõhutab lõpuks, et nõukogu ühehäälsuse põhimõte, mis annab igale liikmesriigile vetoõiguse, vähendab motivatsiooni liikuda praegusest olukorrast suuremal koostööl põhineva lahenduse poole; kutsub komisjoni üles mitte jätma vajaduse korral kasutamata ELi toimimise lepingu artiklit 116, mis sätestab järgmist: „Kui komisjon leiab, et liikmesriikide õigus- või haldusnormide erinevus kahjustab konkurentsitingimusi siseturus ja et sellest tulenev kahjustus tuleb kõrvaldada, konsulteerib ta asjassepuutuvate liikmesriikidega. Kui sellise konsultatsiooni tulemusena ei jõuta kokkuleppele kõnesoleva kahjustuse kõrvaldamise üle, annavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandliku tavamenetluse kohaselt vajalikud direktiivid. [...]”;

173. kohustub jätkama oma erikomisjoni alustatud tööd ja kõrvaldama tõkked, mis takistasid erikomisjonil oma volitusi täies ulatuses täita, ning tagama nõuetekohased järelemeetmed seoses antud soovitustega; teeb oma pädevatele asutustele ülesandeks leida selle saavutamiseks parim institutsiooniline ülesehitus;

174. kordab oma nõuet saada juurdepääs kõigile olulistele ELi dokumentidele; palub oma presidendil edastada see taotlus komisjonile ja nõukogule ja väljendab selgelt parlamendi otsust kasutada selle eesmärgi saavutamiseks kõiki võimalikke tema käsutuses olevaid vahendeid;

175. palub oma pädeval komisjonil järgida käesolevaid soovitusi oma tulevases sama teemat käsitlevas seadusandlikus algatusraportis;

176. palub oma pädeval põhiseaduskomisjonil järgida käesolevaid soovitusi, eelkõige seoses siduvate koostööklauslite lisamisega läbipaistvusregistrisse kantud organisatsioonide käitumisjuhendisse ja seoses dokumentidele juurdepääsu eeskirjade muutmisega ELi institutsioonide vahel, eesmärgiga viia need rohkem kooskõlla ELi lepingus sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega;

o
o o

177. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, liikmesriikide parlamentidele, G20-le ja OECD-le.

1. LISA

NIMEKIRI ISIKUTEST, KELLEGA KOHTUTI
(KOMISJONI KOOSOLEKUD JA LÄHETUSED)

Kuupäev	**Sõnavõtjad**
30.3.2015	– Pierre Moscovici, majandus- ja rahandusküsimuste ning maksunduse ja tolli volinik
16.4.2015	– Serge Colin, finantspersonali liidu (Union of Finance Personnel (UFE)) president – Fernand Müller, UFE maksukomitee esimees – Paulo Ralha, Portugali maksuametnike liidu president – François Goris (UNSP-NUOD president) Euroopa sõltumatute ametiühingute liidu (CESI) nimel – Nadja Salson, Euroopa avaliku sektori töötajate ametiühingute liit – Henk Koller, Euroopa maksunõustajate liidu (CFE) president – Olivier Boutellis-Taft, Euroopa arvestusekspertide liidu (FEE) tegevjuht – Ravi Bhatiani, õigusküsimuste eest vastutav direktor, Independent Retail Europe
5.5.2015	– Margrethe Vestager, konkurentsivolinik – Wolfgang Nolz, tegevusjuhendi töörühma esimees – Jane McCormick, KPMG partner maksundusküsimustes, EMA maksundusküsimuste juht – Chris Sanger, partner, maksupoliitika üldjuht, Ernst&Young – Stef van Weeghel, PwC partner ning maksupoliitika üldjuht – Bill Dodwell, firma Deloitte UK maksupoliitika juht
11.5.2015	*Avalik kuulamine teemal „Maksualased eelotsused ja kahjulikud maksutavad”* – Stephanie Gibaud, rikkumisest teataja ja UBSi endine töötaja – Lutz Otte, rikkumisest teataja ja endine Julius Baeri töövõtja IT-valdkonnas – Kristof Clerix, rahvusvaheline uurivate ajakirjanike ühendus (ICIJ) – Edouard Perrin, ICIJi liige – Richard Brooks, ICIJi liige – Lars Bové, ICIJi liige – Xavier Counasse, ajalehe Le Soir ajakirjanik – Dominique Berlin, Pariisi Euroopa Kolledž, Panthéon-Assas' ülikool (Paris 2) – Gabriel Zucman, Londoni majandus- ja poliitikateaduste kooli dotsent – Achim Doerfer, maksuvaldkonna nõunik, kirjutiste autor ja õigusfilosoof
12.5.2015	*Lähetus Belgiasse* – Jacques Malherbe, Leuveni ülikool (KUL) – Axel Haelterman, Leuveni ülikool (KUL) – Werner Heyvaert, Jones Day maksuekspert – Wim Wuyts, FEB-VBO maksujuht, maksukomitee president, ja Hilde Wampers, Group Finance FEB-VBO maksuküsimuste eest vastutav asepresident

	– Christophe Quintard, FGTB ekspert, endine maksuaudiitor – Eric van Rompuy (esimees) ja teised föderaalse parlamendi rahandus- ja eelarvekomisjoni liikmed – Steven Van den Berghe, maksualaste eelotsuste teenistuse juht – Johan Van Overtveld, rahandusminister (kohtumine toimus 17. juunil 2015)
18.5.2015	*Lähetus Luksemburgi* – Wim Piot, PWC Luxembourgi maksujuht – Nicolas Mackel, ettevõtte Luxembourg for Finance tegevjuht – Christine Dahm, direktor, ja Mike Mathias, Cercle de Coopération des ONG du développement'i liige – Eugène Berger (esimees) ja teised parlamendi rahanduskomisjoni liikmed – Pierre Gramegna, rahandusminister – Pascale Toussing, rahandusministeeriumi maksuasjade direktor ja maksuameti töötajad
22.5.2015	*Lähetus Šveitsi Berni* – Markus R. Neuhaus, PwC Switzerlandi juhatuse esimees, PwC üldesimehe kabineti liige – Frank Marty, juhatuse liige, finantsteenuste ja maksude üksuse juht, Economie Suisse – François Baur, alaline esindaja Brüsselis, Euroopa asjade üksuse juht, Economie Suisse – Martin Zogg, täitevkomitee liige, riigisiseste ja rahvusvaheliste maksusüsteemide üksuse juht, SwissHoldings – Urs Kapalle, Šveitsi pankurite assotsiatsiooni finantspoliitika ja maksude eest vastutav direktor – Mark Herkenrath, Alliance Sud, õiglase maksustamise ülemaailmse liidu liige – Olivier Longchamp, Declaration of Berne (DoB) – Jacques de Watteville, rahvusvaheliste finantsasjade riigisekretär (SIF) – Suursaadik Christoph Schelling, maksupoliitika osakonna juht – Adrian Hug, Šveitsi föderaalse maksuameti direktor – Ruedi Noser, rahvusnõukogu liige, majandus- ja maksukomitee esimees – Urs Schwaller, kantonite nõukogu liige – Ulrich Trautmann, kaubandus- ja majandussektori juht, ELi delegatsioon Šveitsis ja Liechtensteinis – Marco Salvi, vanemteadur, Avenir Suisse
27.5.2015	*Kohtumine Gibraltari valitsusega (koos TAXE-komisjoni koordinaatoritega)* – Fabian Picardo, peaminister – Joseph Garcia, asepeaminister
28.5.2015	*Lähetus Iirimaale Dublinisse* – Martin Lambe, tegevjuht, Iiri maksuinstituut – Michael Noonan, rahandusminister – Niall Cody, maksuameti juht – Liam Twomy (esimees) ja teised parlamendi (Oireachtas) rahanduskomisjoni ning alamkoja ja senati Euroopa asjade ühiskomisjoni liikmed – Frank Barry, Dublini Trinity kolledž (TCD) – Seamus Coffey, Corki ülikooli kolledž (UCC) – Feargal O'Rourke, maksuvaldkonna juht, PWC – Conor O'Brien, maksuvaldkonna juht, KPMG

	– Jim Clarken, tegevjuht, Oxfam Ireland – Micheál Collins, Nevini majandusuuringute instituut (NERI)
29.5.2015	*Lähetus Madalmaadesse Haagi* – Sjoera Dikkers, parlamendiliige, ja teised Madalmaade parlamendi rahanduskomisjoni liikmed – Bartjan Zoetmulder, Madalmaade maksunõustajate liit – Hans Van den Hurk, Maastrichti ülikool – Indra Römgens, SOMO, sõltumatu mittetulunduslik teadus- ja võrgustikorganisatsioon – Francis Weyzig, Oxfam – Pieterbas Plasman, maksualaste eelotsuste ameti juht – Eric Wiebes, Madalmaade maksuasjade riigisekretär
1.6.2015	*Avalik kuulamine teemal „Maksualaste siduvate eelotsuste ja muude meetmete rahvusvaheline mõõde"* – Senaator Mario Monti, endine konkurentsi- ning tolliküsimuste, maksundus- ja siseturu volinik – Tove Maria Ryding, Euroopa võla- ja arenguvõrgustiku (EURODAD) poliitika- ja eestkostejuht – Antoine Deltour, rikkumisest teataja, endine audiitor, PwC Luxembourg
17.6.2015	*Parlamentidevaheline kohtumine teemal „Parlamentide roll seoses agressiivse maksuplaneerimise ja demokraatliku kontrolliga"* 37 parlamendiliiget 18 allpool nimetatud riigi parlamendist: AT, BE, CY, CZ, FR, DE, EL, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PL, PT, RO, ES, SV – Heinz Zourek, maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi peadirektor – Pascal Saint-Amans, OECD maksupoliitika ja -halduse keskuse direktor
18.6.2015	*Lähetus Ühendkuningriiki Londonisse* – David Gauke, parlamendiliige, rahandusministeeriumi rahanduse riigisekretär – Jim Harra, peadirektor, äriühingute maksustamine, HM Revenue & Customs – Fergus Harradence, asedirektor, äriühingute maksustamise üksus, äriühingute ja rahvusvahelise maksustamise töörühm, HM Treasury – Andrew Dawson, maksulepingute üksuse juht, Ühendkuningriigi maksulepingute juhtiv läbirääkija – Maura Parsons, asedirektor, HMRC rahvusvahelise ettevõtluse siirdehindade juht ja HMRC siirdehindade nõukogu esimees – Meg Hillier (alamkoja eelarvekomisjoni esimees), Margaret Hodge (endine esimees) ja Guto Bebb, alamkoja eelarvekomisjoni liige – Prem Sikka, raamatupidamisarvestuse professor, Essexi ärikool, Essexi ülikool – Frank Haskew, ICAEW (Institute of Chartered Accountants in England and Wales) maksuteaduskonna dekaan, ning Ian Young, rahvusvaheliste maksude haldur – Will Morris, maksukomitee ja BIACi maksukomitee esimees, Confederation of British industry (CBI) – Richard Collier, PwC vanempartner maksunduses – Joseph Stead, Christian Aid

	– Meesha Nehru, programmidirektor, Fair Tax Mark
23.6.2015	*Arvamuste vahetus hargmaiste ettevõtetega* – Nathalie Mognetti, juhtiv maksuametnik, Total S.A. – Martin McEwen, maksujuht, SSE plc – Christian Comolet-Tirman, maksuasjade üksuse direktor, BNP Paribas Group
25.6.2015	*Kohtumine Bermuda valitsuse esindajatega (koos TAXE-komisjoni koordinaatoritega)* – Everard Bob Richards, asepeaminister ja rahandusminister – Alastair Sutton, Bermuda valitsust nõustav ELi õigusnõustaja
2.7.2015	– Richard Murphy, Tax Research LLP, õiglase maksustamise võrgustiku (Tax Justice Network) asutajaliige – Guillaume de la Villeguérin (Airbus S.A.S. maksu- ja tolliasjade eest vastutav asepresident)
17.9.2015	– Jean-Claude Juncker, Euroopa Komisjoni president – Pierre Moscovici, Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste ning maksunduse ja tolli volinik – Margrethe Vestager, Euroopa Komisjoni konkurentsivolinik
22.9.2015	– Pierre Gramegna, majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu president, Luxembourgi rahandusminister – dr Wolfgang Schäuble, Saksamaa rahandusminister – Luis de Guindos, Hispaania majandus- ja konkurentsivõime minister – Michel Sapin, Prantsusmaa rahandus- ja avaliku sektori raamatupidamisarvestuse minister – Pier Carlo Padoan, Itaalia majandus- ja rahandusminister
16.11.2015	*Arvamuste vahetus hargmaiste ettevõtetega* – Monique Meche, Amazoni rahvusvahelise avaliku poliitika eest vastutav asepresident – Malte Lohan, Anheuser-Busch InBev SA rahvusvaheliste ettevõtlusküsimuste direktor – Mark Hubbard, Barclays Bank Group maksupoliitika üldjuht – Delphine Reyre, Facebooki Lõuna-Euroopa piirkonna avaliku poliitika direktor – Iain McKinnon, HSBC kontserni maksuküsimuste juht – Krister Mattsson, IKEA kontserni rahanduse, kindlustuse, maksustamise ja varahalduse juht – Irene Yates, McDonald’s Europe äriühingute maksuküsimuste asepresident – Werner Schuster, kontserni Philip Morris International maksuküsimuste asepresident – Nicklas Lundblad, Google'i avaliku poliitika ja valitsussuhete vanemdirektor – John Stowell, The Walt Disney Company äriühingute maksuküsimuste asepresident – Robert Jordan, Coca-Cola Company üldise maksunõustamise eest vastutav asepresident

2. LISA

RIIKIDE JA INSTITUTSIOONIDE VASTUSTE NIMEKIRI

(seisuga 16. november 2015)

Riik	Vastus
I taotlus 23.4.2015 – tähtaeg 31.5.2015	
Rootsi	29.5.2015
Jersey	29.5.2015
Guernesey	31.5.2015
Luksemburg	1.6.2015
Soome	2.6.2015
Slovakkia	3.6.2015
Iirimaa	5.6.2015
Madalmaad	8.6.2015
Ühendkuningriik	8.6.2015
Prantsusmaa	10.6.2015
Tšehhi Vabariik	11.6.2015
Läti	16.6.2015
Belgia	16.6.2015
Malta	18.6.2015
I meeldetuletus 29.6.2015 – tähtaeg 9.7.2015	
Portugal	30.6.2015
Poola	2.7.2015
Leedu	3.7.2015
Ungari	7.7.2015
Horvaatia	8.7.2015
Eesti	10.7.2015
Kreeka	10.7.2015
Hispaania	10.7.2015
Gibraltar	13.8.2015
Taani	26.8.2015
Saksamaa	2.9.2015
Rumeenia	3.9.2015
Itaalia	17.9.2015
Viimane meeldetuletus 21.9.2015	
Austria	21.9.2015
Küpros	22.9.2015
Bulgaaria	28.9.2015
Sloveenia	28.9.2015

INSTITUTSIOONID	Vastus

Euroopa Komisjon	29.4.2015 3.6.2015 31.8.2015 23.10.2015 9.11.2015
Nõukogu	29.5.2015 15.6.2015 27.7.2015

3. LISA

KOMISJONI KOOSOLEKUTELE KUTSUTUD
HARGMAISTE ETTEVÕTETE ESINDAJAD

Nimi	Kutsutud / esindajad	Seisuga 16. november 2015
Airbus	Guillaume de La Villeguérin, maksu- ja tolliasjade eest vastutav asepresident	Osales 2.7.2015
BNP Paribas	Christian Comolet-Tirman, maksuasjade üksuse direktor	Osales 23.6.2015
SSE plc	Martin McEwen, maksuvaldkonna juht	Osales 23.6.2015
Total S.A.	Nathalie Mognetti, juhtiv maksuametnik	Osales 23.6.2015
Amazon	Monique Meche, rahvusvahelise avaliku poliitika eest vastutav asepresident	Osales 16.11.2015
Anheuser-Busch InBev	Malte Lohan, rahvusvaheliste ettevõtlusküsimuste direktor	Osales 16.11.2015
Barclays Bank Group	Mark Hubbard, maksupoliitika üldjuht	Osales 16.11.2015
Coca-Cola Company	Robert Jordan, üldise maksunõustamise eest vastutav asepresident	Osales 16.11.2015
Facebook	Delphine Reyre, Lõuna-Euroopa piirkonna avaliku poliitika direktor	Osales 16.11.2015
Google	Nicklas Lundblad, avaliku poliitika ja valitsussuhete vanemdirektor	Osales 16.11.2015
HSBC Bank plc	Iain McKinnon, kontserni maksuküsimuste juht	Osales 16.11.2015
IKEA Group	Krister Mattsson, rahanduse, kindlustuse, maksustamise ja varahalduse juht	Osales 16.11.2015
McDonald's Europe	Irene Yates, äriühingute maksuküsimuste asepresident	Osales 16.11.2015
Philip Morris International	Werner Schuster, maksuküsimuste asepresident	Osales 16.11.2015
The Walt Disney Company	John Stowell, äriühingute maksuküsimuste asepresident	Osales 16.11.2015
Fiat Chrysler Automobiles	Sergio Marchionne, tegevjuht	Ei osalenud käimasoleva uurimise tõttu
Walmart	Shelley Broader, EMEA piirkonna president ja tegevjuht	Ei osalenud